

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 45, П'ЯТНИЦЯ, 8 ЛИСТОПАДА 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 45, FRIDAY, NOVEMBER 8, 2024

\$2.00

Міністерська конференція в Монреалі

На Міністерській конференції з людського виміру в Монреалі. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

МОНРЕАЛЬ. – У Монреалі 30-31 жовтня відбулась Міністерська конференція з людського виміру, присвячена виконанню четвертого пункту Формули миру Президента України “Звільнення полонених і депортованих осіб”.

Захід організували Канада, Норвегія та Україна як співголови робочої групи з реалізації цього пункту.

Українську сторону представляли керівник Офісу Президента Андрій Єрмак, віцепрем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлан-

тичної інтеграції України – міністерка юстиції Ольга Стефанішина, міністер закордонних справ Андрій Сибіга, заступники керівника Офісу Президента Ігор Жовква та Ірина Верещук, уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець, радниця – уповноважена Президента з прав дитини та дитячої реабілітації Дар'я Герасимчук, радники керівника Офісу Президента Дарія Зарівна та Олександр Бевз, коорди-

(Закінчення на стор. 7)

Трамп переміг на виборах президента США

Після поразки у 2020 році та імпичменту через бунт у Капітолії 6 січня 2021 року, Дональд Трамп здійснив переконливе політичне повернення яскравою перемогою над віце-президенткою Камалою Гарріс. Д. Трамп отримав принаймні 295 із 538 доступних голосів виборців, що дало йому необхідну більшість.

К.Гарріс, кандидатка від Демократичної партії, яка приєдналася до перегонів із запізненням після виходу з перегонів президента Джо Байдена в липні, намагалася стати першою жінкою, обраною президентом США.

Д. Трамп оголосив про свою перемогу вранці 6 листопада, подякувавши своїм прихильникам на мітингу у Флориді. Він заявив, що працюватиме над створенням “сильної, безпечної та процвітаючої Америки”.

Вдень 6 листопада віцепрезидентка К. Гарріс зателефонувала Д. Трампу та привітала його з перемогою на виборах президента. В телефонній розмові з Трампом обговорювалась “важливість мирної передачі влади і

Дональд Трамп виступає на Флориді 6 листопада.

президентства для всіх американців”.

У виборчій системі США, де президентські вибори підраховуються в серії змагань між штатами, Гарріс і

(Закінчення на стор. 15)

Український фронт на Донбасі

Олег Черниш,
„BBC News Україна”

Російська армія значно прискорила темпи свого наступу в Донецькій області. За перші два місяці осені їй вдалося захопити тут значну територію, що за підрахунками експертів, є рекордом з початку повномасштабної війни. Окремі військові і політики почали говорити, що український фронт “посипався”.

“Всі ми знаємо, і я не відкрию військову таємницю, що фронт у нас посипався”, – заявив в інтерв'ю 27 жовтня відомий український генерал Дмитро Марченко, що керував обороною Миколаєва на початку війни.

Причинами цього “обвалу фронту” він назвав дефіцити боєприпасів і особового складу в Збройних силах України, а також “розбалансування управління”. Щодо останнього, то Д. Марченко наголосив, що має на увазі зокрема часту зміну командувачів у військових підрозділах і перекидання непідготовлених частин на нові напрямки, що зокрема сталося біля Вугледару на початку жовтня.

Що ж насправді відбувається на лінії зіткнення в Донецькій області? Міністерство оборони Росії 29 жов-

тня повідомило про захоплення міста Селидове, що за 15 км від Покровська. Тривалий час українські сили обороняли цей населений пункт, але з другої половини жовтня російські війська поступово змогли обійти його з флангів, відрізавши шляхи постачання, а потім почали штурм житлових кварталів.

Щоб не потрапити в оточення, Сили оборони України відступили з міста, а противник доволі швидко зайняв його.

Генштаб ЗСУ ситуацію біля Селидового не коментує, а близький до міноборони аналітичний центр DeepState підтвердив 30 жовтня, що місто вже окуповане противником.

Падіння Селидового відкриває шлях російських армій до наступу на південний фланг Покровська, а також продовження руху в бік Курахового, а саме до його північних околиць.

Саме ці два міста – важливі логістичні і промислові центри Донбасу – ймовірно будуть основними цілями російських атак найближчим часом, каже BBC Україна високопоставлене джерело у владі.

Від Покровська станом на початок

(Закінчення на стор. 10)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Бойові дії від 28 жовтня до 6 листопада

• Російська Федерація за останній тиждень жовтня перекинула до районів поблизу з Україною понад сім тисяч солдатів армії КНДР. 28 жовтня представниця Пентагону Сабріна Сінгг повідомила, що за оцінкою США Північна Корея відправила близько жовтня тисячі військових до Росії для навчань та участі в бойових діях проти України, що станеться протягом наступних кількох тижнів. Генеральний секретар НАТО Марк Рютте підтвердив присутність військ КНДР у Росії. За оцінками США, російське керівництво спрямувало 10 тис. військових, які прибули до неї з Північної Кореї, до Курської області, неподалік від кордону з Україною. Їм вже зробили російські документи і готують поступово вводити в бій. Пропаганда видаватиме їх за калмиків, тувинців та бурятів. Міністер оборони Рустем Умеров 5 жовтня підтвердив інформацію про те, що українські військові вступили в бій з північнокорейськими військами вперше після

того, як Пхеньян відправив свої сили на допомогу Росії.

• Українські десантники від початку операції в Курській області завдали росіянам втрат у майже 8 тис. осіб, що дорівнює 15 батальйонам.

• 29 жовтня ударний безпілотною атакував будівлю Російського університету спецпризначення ім. Путіна в чеченському Гудермесі. У ніч проти 28 жовтня, безпілотною завдали удару по спиртзаводу в селі Красне Воронежської області. Було завдано удару ще по Аннинському спиртзаводу в цьому ж регіоні.

• 28 жовтня розвідники та рух опору провели у тимчасово окупованому Бердянську успішну спецоперацію, знищивши залізничний міст, який окупанти використовували для перевезення військових вантажів.

• 29 жовтня українські військові атакували окупований Луганськ.

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зеленський привітав Санду

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський привітав Майю Санду з перемогою на президентських виборах у Молдові. За його словами, “громадяни Молдови чітко визначилися – обрали шлях до економічного зростання та соціальної стабільності. Лише справжня безпека та мирна, об’єднана Європа може гарантувати кожній людині й кожній родині можливість із надією та впевненістю зустріти завтрашній день”. Президент Молдови Майя Санду оголосила про перемогу над дружньо налаштованим до Росії кандидатом Олександром Стояногло в ході голосування, затьмареного звинуваченнями у російському втручанні та фальсифікації результатів виборів. З листопада Центральна виборча комісія повідомила, що М. Санду набрала 54.97 відс. голосів проти 45.03 відс. у Стояногло, випередивши його за попередніми результатами майже на 165 тис. голосів. (Радіо Свобода)

■ Примусили учнів давати клятву Росії

МАРІЮПОЛЬ – Окупанти примусили 200 учнів філії Нахімовського училища давати клятву на вірність Росії. “Захід” пройшов під російськими прапорами та в супроводі гімну держави-агресорки. Окупаційна влада у такий спосіб показово русифікує та милітаризує дітей. Під виглядом патріотичного виховання їх залучають до військових програм, пропагандистських заходів та таборів, де їх навчають основам військової справи, використанню зброї та ідеологічно обробляють. (Укрінформ)

■ Новий посол у Польщі

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський призначив Боднара Василя Мироновича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Польща. Президент звільнив В. Боднара з посади Посла України в Туреччині. До літа поточного року послом України в Польщі був Василь Зварич. Указом 21 червня Президент звільнив його та призначив Послом України в Чехії. Тимчасовим повіреним у справах України в Польщі був Роман Шепеляк. (Укрінформ)

■ Україна продає мед

КИЇВ. – Обсяг експорту українського меду до країн Європейського союзу у січні-червні 2024 року становив 40.6 тис. тонн вартістю 70.7 млн дол. США. Поставками за кордон меду займаються 72 українських підприємства, зазначила заступниця директора департаменту аграрно-розвитку Міністерства аграрної політики та продовольства України Олена Дадус. 20 серпня 2024 року Європейська комісія повторно запровадила тарифні квоти на український мед, що імпортується країнами Євросоюзу, заявивши, що обсяги безмитного імпорту меду перевищили встановлений ліміт. (Укрінформ)

■ Гвалтували в поліції

КИЇВ. – Київський апеляційний суд залишив без змін вирок у справі про зґвалтування та катування жінки правоохоронцями в Кагарлику. Їм призначили по 11 років позбавлення волі. В ніч з 23 на 24 травня 2020 року оперативник Кагарлицького відділку поліції у своєму кабінеті катував Нелю Погребицьку, яку викликали як свідка крадіжки. Їй надівали протигаз, кайданки та стріляли з табельної зброї над головою. Після цього кілька разів зґвалтували. Перевірка внутрішньої безпеки поліції підтвердила причетність до побиття та гвалтування жінки Сергія Сулими та Миколи Кузіва. В липні слідчі ДБР повідомили про підозру у катуванні ще двом правоохоронцям Кагарлицького відділку поліції. Загалом обвинувачених п’ятеро. 24 травня 2023 року Обухівський районний суд виніс вирок двом обвинуваченим у справі зґвалтованої потерпілої Н. Погребицької. (Українська правда)

У Харкові вимагають притягнути до відповідальності керівників ФДМУ

Нарада керівників організацій Харківської громади, що об’єднує 22 громадські та політичні організації зі списковою чисельністю понад 63 тис. осіб, розглянувши на своєму засіданні 21 жовтня фахові дослідження стосовно протиправного шахрайським методом проданої Фондом державного майна України (ФДМУ) стратегічно важливого для національної безпеки України та НАТО гірничо-хімічної кампанії та її кар’єру в Дніпропетровський та Житомирський областях, які представлені Харківським обласним відділенням Всеукраїнського об’єднання ветеранів та представниками Української республіканської партії, визнала ці дослідження професійно обґрунтованими і мотивованими та переконливими і прийняла рішення звернутися до Президента України, до патріотичної громадськості та засобів інформації з вимогою скасувати шахрайським способом вчинений продаж стратегічно важливої для національної безпеки України високорентабельної гірничо-хімічної кампанії чужинцю Насібу Хасанову (ймовірному агенту спецслужб Росії) та загрозу прода-

жу титанового Демуїнського гірничо-збагачувального комбінату.

Громада вимагає притягнути до адміністративної та судової відповідальності керівників ФДМУ та інших осіб, які були причетними до організації та особистої участі у незаконній приватизації стратегічно-важливого для обороноздатності України та дружніх держав Об’єднаної гірничо-хімічної компанії та намагання приватизувати титановий Демуїнський гірничо-збагачувальний комбінат, примусити їх відшкодувати збитки, завдані державі.

Громада вимагає затвердити перелік стратегічно важливих для національної безпеки України об’єктів державної власності.

Під час публічного виступу американського політолога Швеця 13 жовтня він зробив заяву про поставку різними міжнародними компаніями титанового напівфабрикату льменту з України металургійним заводам Росії та Китаю в обхід

(Закінчення на стор. 5)

Бракує не грошей, а зброї

БЕРЛІН. – Поставки Україні західної зброї залежать не стільки від фінансової сторони справи, скільки від наявності відповідних систем. Про це заявив речник Федерального уряду Німеччини Штеффен Гебештрайт, зауваживши при цьому, що Німеччині вдається підтримувати постійний потік зброї в Україну. Він запевнив, що ФРН постійно проводить ревізію того, що ще може передати в якості військової підтримки України та закликає партнерів робити так само. Він нагадав, що черговий пакет такої допомоги було доставлено два тижні тому.

Берлін також підкреслює, що доклав великих

зусиль для надання Україні кредиту на 50 млрд дол., який буде покриватися за рахунок прибутків від заморожених російських активів. На ці гроші Україна сама вирішуватиме, яку зброю купувати, додав речник. Відповідаючи на запитання, чи можливо очікувати зміни в ставленні канцлера в питанні надання Україні німецької далекобійної зброї на тлі ескалації, викликаній залученням Росією північнокорейських солдатів, Гебештрайт відповів категоричним “Ні”. Він також виключив можливість підтримки урядом ФРН ідеї відправлення в Україну солдатів західних армій.

Укрінформ

Вивозили до Росії військові технології

Міністерство юстиції США повідомило, що 43-річний росіянин з американським громадянством визнав себе винним у порушенні американських обмежень на постачання передових технологій до Росії.

Вадим Єрмоленко, який живе у штаті Нью-Джерсі, відіграв центральну роль у схемі за участю розвідслужб Росії з метою контрабанди військових технологій американського походження для російських військових та розвідки.

“Єрмоленко визнав свою роль у транснаціональній мережі закупівель та відмивання грошей, яка використовувала підставні компанії та приховані фінансові канали для обходу експортних обмежень та постачання електронних компонентів подвійного призначення для потреб російських силовиків, включаючи боєприпаси для снайперських гвинтівок”, – заявив генеральний прокурор США Меррік Гарланд.

Директор ФБР Крістофер Рей попередив про ризики для безпеки, які можуть призвести до попадання таких технологій до рук противника.

Згідно з судовими документами, В. Єрмоленко був пов’язаний із московськими компаніями “Сернія Інжиніринг” та “Сертал”, які, як вважається, працюють під керівництвом російської розвідки та займаються закупівлями за кордоном передових технологій та випробувальної апаратури.

Компанії керували великою мережею підставних фірм та банківських рахунків у різних країнах світу, включаючи США, щоб приховати причетність російського уряду та кінцеві пункти призначення товарів. Через рахунки, контрольовані В. Єрмоленком, пройшло понад 12 млн дол., на які купувалися технології військового призначення, у тому числі компоненти, що використовуються у радарх, устаткуванні для спостереження, а також у дослідницьких та конструкторських роботах вій-

ськового характеру.

Після російського вторгнення в Україну США ввели санкції проти компаній “Сернія Інжиніринг” та “Сертал”, а також проти кількох фізичних та юридичних осіб, які брали участь у цій схемі, назвавши їх “зброєю військової машини Російської федерації”.

Разом з В. Єрмоленком по справі проходить Олексій Брайман, який раніше визнав свою провину в змові з метою обману США. Він чекає на вирок. Справу проти ще одного обвинуваченого Вадима Конощенка, ймовірного агента ФСБ, було припинено після того, як його вислали зі США в ході обміну в’язнями між США та Росією в серпні. Інші обвинувачені залишаються на волі або перебувають у процесі судового розгляду.

Суд у Флориді вирішив транспортувати до Вашингтона 44-річного громадянина Росії Дениса Постоного, заарештованого у місті Сарасота, Флорида, за підозрою в контрабанді американських деталей для виробництва російських безпілотників, що використовуються у війні проти України.

Постоного підозрюють у порушенні експортних обмежень, відмиванні грошей, шахрайстві та незаконному постачанні до Росії мікроелектроніки подвійного призначення та військової мікроелектроніки від американських та іноземних дистриб’юторів.

Міністерство юстиції повідомило, що справу розслідують спільно з ФБР, BIS і IRS та координують зі групою KleptoCapture Міністерства юстиції та Destructive Technology Strike Force – Ударною групою міністерств юстиції та торгівлі з руйнівних технологій. Ударна група протидіє злочинцям, що намагаються купувати критично важливі технології у США для авторитарних режимів та ворожих держав.

Голос Америки

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Центр лідерства захисників України у Києво-Могилянській Академії

Ветерани російсько-Української війни - студенти програми центру Лідерства захисників України з викладачами та президентом НаУКМА Сергієм Квітом. (Фото: Яна Чапайло)

Марія Климчак, виконавчий директор КМФ

В Україні триває війна. У відповідь на воєнні виклики Києво-Могилянська академія з 2015 року працює з військовими, їхніми сім'ями та дітьми на базі створених спеціально для них програм, надає психосоціальну підтримку. Для нас вкрай важливо донести цю інформацію нашим приятелям в США, поділитися проектами, які б зацікавили міжнародних донорів. Наша розмова з Яною Чапайло, керівницею Ветеранського ресурсного центру НаУКМА "Центр лідерства захисників України".

„Стати керівницею Ветеранського ресурсного центру в Києво-Могилянській академії "Центр лідерства захисників України" для мене дуже велика честь і вияв довіри.

Я надзвичайно вдячна перш за все президентові НаУКМА Сергієві Квіту, всій нашій могилянській спільноті і її друзям, в Україні і за кордоном, Фондації Києво-Могилянської академії в Америці за постійну підтримку.

Місія "Центру лідерства захисників України" – створювати можливості для професійної реалізації ветеранів і ветеранок, які хочуть продовжувати брати на себе відповідальність за майбутнє України уже в цивільному житті, впливати на розвиток нашої держави. Цю місію ми можемо здійснювати лише спільними зусиллями і напрацюваннями.

Центр лідерства розпочав свою роботу у вересні цього року. Наші захисниці та захисники на фронті сьогодні є саме тими, кому наше суспільство довіряє свою безпеку та життя. Ці люди є надзвичайним потенціалом, який має всі перспективи стати основою подальшого розвитку не лише війська, але й держави у майбутньому.

Києво-Могилянська академія вбачає свою місію у підтримці таких лідерів, допомозі їм у здобутті нових знань та вмінь, підсиленні лідерських навичок та долученні їх до спільноти, яка формуватиме і впроваджуватиме майбутній порядок денний розвитку нашого суспільства. Саме тому наша академічна спільнота за підтримки наших випускників та партнерів восени розпочала освітню програму "Лідерство і стійкість".

Яна Чапайло

Сертифікатну програму створювала команда Центру (зокрема, я та Марія Саврун), із залученням фахової експертизи ветеранів та чинних військовослужбовців, викладачів та викладачок НаУКМА. Співавторами програми є Оксана Сироїд (авторка та викладачка курсів з публічної політики і врядування, з квітня 2022 року в ЗСУ) та Володимир Дегтярьов (партнер Newsfront Communications, співавтор програми з лідерства для командирів тактичної ланки в ТРО, учасник бойових дій (Харківщина, 2022), з липня 2024 року – начальник служби зв'язків з громадськістю 13-ої бригади оперативного призначення "Хартія", викладач Київської школи економіки, Військової академії у Варшаві).

Підтримку у впровадженні програми надають Докторська школа НаУКМА ім. родини Юхименків, Центр психосоціальної реабілітації НаУКМА, а також чи не всі факультети і школи Могилянки. Метою програми є підтримка та експертне посилення ветеранів та ветеранок, які прагнуть працювати в сфері публічної політики, громадствотворення, інших лідерських ініціатив задля відбудови та зміцнення України.

Дякуючи підтримці Фондації Києво-Могилянської академії в Америці, для ветеранів і ветеранок ця програма є безкоштовною.

Наразі на програмі навчається 11 учасників і учасниць. Усі вони – ветерани російсько-української війни, дехто ветеран двічі, адже захищав Україну в 2014 році, а потім став на захист в 2022 році.

Наші слухачі – неймовірні люди. Дехто має досвід російського полону, інші рятували життя на посадах військових медиків. Одні зараз уже працюють в Міністерстві оборони, інші – в ветеранських громадських організаціях, треті здобувають знання, аби визначити наступні кар'єрні кроки. Програма триває уже два місяці, і студенти щотижня повертаються в аудиторію.

Окрім програми "Лідерство і стійкість", в середині жовтня стартувала програма "Професійна навігація". Індивідуальна профорієнтація та консультування є наскрізною ініціативою в контексті особистісного розвитку дорослої людини. Ветерани, які повернулися додому, стикаються з різними проблемами після демобілізації. Прагнучи кристалізувати потенціал ветеранів та ветеранок у виборі кар'єри та особистісному розвитку, Центр лідерства розглядає профорієнтацію ветеранів як критично важливу діяльність у визначенні напрямку професійної реалізації. Наразі на програмі навчається 60 ветеранів і ветеранок. 30 з них – онлайн (це ветерани і ветеранки з Луцька, Чернігова, Опішні Полтавської області), 30 – наживо (це переважно ветерани і ветеранки з Києва і області).

Наразі розпочали програму для представників і представниць Державної служби зайнятості з кар'єрного консультування і травмаорієнтованої етичної комунікації з ветеранами і ветеранками, які звертаються у пошукові роботи. Звернулися з пропозицією до Луцька, Чернігова, Опішні і Запоріжжя і уже 1 листопада проведемо для 20 представників цих громад перше навчання з цієї теми.

(Закінчення на стор. 10)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Нові призначення в Україні

КИЇВ. – Кабінет міністрів призначив Надію Лещик уповноваженою по освіті. Також призначено Міщенка Олександра заступником міністра закордонних справ, Кравчука Миколу – першим заступником голови Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України, Краснолуцького Олександра – першим заступником голови Державної регуляторної служби України. Освітній омбудсмен виконує завдання із захисту прав у сфері освіти, сприяння реалізації державної політики, спрямованої на забезпечення права людини на здобуття якісної та доступної освіти, здійснення заходів щодо додержання законодавства про освіту та рівного доступу до здобуття освіти. (Укрінформ)

■ Полонили журналістів

КИЇВ. – У російському полоні, починаючи з 2014 року, побувало 112 журналістів як українських, так і міжнародних. Про це повідомила керівниця відділу моніторингу свободи слова Інституту масової інформації Катерина Дячук. У списку полонених є журналісти з Криму, яких РФ засудила до значних строків ув'язнення. Водночас директор Інституту масової інформації Оксана Романюк наголосила на необхідності посилення санкцій щодо Росії та закликала до більш активної позиції міжнародних організацій таких, як ПАРЕ. Водночас вона закликала до більш активної співпраці Координаційний штаб з питань поводження з полоненими. Своєю чергою речник Координаційного штабу Петро Яценко зауважив, що штаб від початку роботи розробив рекомендації для родин колишніх полонених про те, що варто і чого не варто казати публічно, щоб не зашкодити тим, хто залишається в неволі. За час вторгнення в Україну Росія скоїла 664 злочини проти журналістів та медіа. Станом на 24 жовтня в Україні внаслідок російської агресії загинув 91 медійник, 12 з них – під час виконання професійної діяльності. (Укрінформ)

■ Затримали за поштові марки

ЯЛТА. – У тимчасово окупованому Криму російські силовики затримали 34-річну юристку Людмилу Колесникову за звинуваченням у держзраді. З 2022 року вона жила в Ірландії. У червні 2024 року приїхала на похорон матері до Ялти, але була затримана співробітниками прямо на цвинтарі. Кримінальну справу стосовно неї порушили 3 жовтня, а до цього три місяці вона перебувала у статусі затриманої. Кримінальну справу порушили через дві українські марки про "російський військовий корабель", які Л. Колесникова купила два роки тому за 25 євро. (Укрінформ)

■ На здобуття премії Левка Ревуцького

КИЇВ. – Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголошує конкурс на здобуття премії Левка Ревуцького у 2025 році. Премія присуджується щорічно до 1 лютого та є важливою відзнакою за досягнення молодих композиторів і виконавців у галузі професійного музичного мистецтва. Для участі у конкурсі за напрямом композиторська творчість приймаються завершені твори в жанрі академічної музики (оперний, балетний, кантатно-ораторіальний, симфонічний, вокально-хоровий, камерно-інструментальний тощо). Ці роботи повинні бути написані та оприлюднені протягом останніх трьох років, але не пізніше ніж за місяць до подання заявки. За напрямом концертно-виконавського мистецтва розглядаються концертні програми, створені професійними музикантами за аналогічний трирічний період. Грошова винагорода до премії виплачується у розмірі 20 тис. грн. Пропозиції щодо претендентів на здобуття премії вносять творчі спілки, заклади вищої освіти мистецького спрямування, театральні-видовищні заклади, мистецькі колективи і громадські об'єднання. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Американці проголосували достроково

НЮ-ЙОРК. – Понад 80 млн осіб проголосували достроково на президентських виборах, особисто або поштою. Це майже 40 відсотків від усіх осіб з правом голосу, а в 11-ох стейтах цей відсоток зріс до понад 50 відс. У 2020 році приблизно дві третини виборців голосували достроково, але це було спричинене до великої міри пандемією коронавірусу. У деяких стейтах, таких як Висконсин і Пенсильванія, виборчі урядовці не можуть почати рахувати виборчі бюлетені перед днем виборів (5 листопада). Це обмеження могло довести до запізнення з підрахунком усіх бюлетенів. („The New York Times“)

■ КНДР запустила балістичну ракету

ТОКІО. – Північна Корея запустила міжконтинентальну балістичну ракету 31 жовтня, повідомило бюро Прем'єр-міністра Японії. Це сталося лише через кілька годин після того, як Секретар оборони США Ллойд Остін і його південнокорейський колега Кім Їонг Гуйн засудили Пхеньян за постачання приблизно 10 тис. вояків до Росії для її війни з Україною. Міністер оборони Японії генерал Накатані сказав, що параметри лету цієї ракети перевищили попередні показники запусків північнокорейських ракет. Вона пролетіла приблизно 620 миль впродовж 86 хвилин, заки впала у Японське море. Президент Південної Кореї Юн Сук Еол назвав військове співробітництво між Північною Кореєю та Росією поважною ескалацією війни в Україні і сказав, що його уряд переосмислює свою політику надання Україні тільки нелетальної допомоги. Дотепер комуністичний режим запустив понад 40 балістичних ракет короткого засягу. Остання з них була запущена 18 вересня. („The American Legion“)

■ Аргентина звільнила міністра

БУЕНОС-АЙРЕС. – Президент Хав'єр Мілей 30 жовтня звільнив з посади міністра закордонних справ Діану Мондіно після того як вона проголосувала в ООН, щоб засудити США за їхнє економічне ембарго проти Куби. Голосування було 187 проти 2 – лише Ізраїль підтримав США. Це вже 32-ий раз Генеральна асамблея майже одностайно засудила цю американську політику, яку встановив Президент Джон Кеннеді в 1962 році. У вересні Х. Мілей виступив з промовою в ООН, в якій він виразно став по стороні свободи по всьому світі: „Від сьогоднішнього дня знайте, що Аргентинська Республіка залишить позицію історичної неутральності, яка характеризувала нас, і буде на переді боротьби в обороні свободи“. Він скритикував світове об'єднання за дозвіл „кривавим диктатурам, такі як Куба й Венесуела, приєднатися то Ради людських прав без жодного застереження“. Президентське бюро оприлюднило заяву, в якій йдеться: „Наша країна категорично протиставляється кубинській диктатурі й засуджує всі режими, які увіковічують порушення людських прав та індивідуальних свобод“. („The Boston Globe“)

■ Чому Україна далі бореться

ВАШІНГТОН. – Під таким заголовком з'явилася стаття 21 жовтня в газеті „Вашінгтон Таймс“. Автором є Герман Пірчнер, президент Американської ради закордонної політики. Він вказує, згадавши приклад Голодомору, що українці знають, що значить жити під російською окупацією. На думку автора, Європа також бачить імперські цілі Москви. Однак, стверджує Г. Пірчнер, роля США є необхідною, бо тільки вони можуть надати Україні зброю, яка є потрібна, щоб стримати Росію на полі бою. Даючи приклад В'єтнамської війни – коли Ганой просто відмовився перестати воювати – автор каже, що Україна є важливішою для українців, ніж для росіян, і тому вона не перестане боротися. Вказуючи на цю реальність, автор приходять до висновку, що надання Україні потрібної зброї є найпевнішим способом прискіпити день, коли Росія запропонує Україні такий мир, з яким вона може жити. („The Washington Times“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Поліція затримала торговців наркотиками

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Національна поліція в Тернопільській області повідомила про кримінальне провадження щодо двох спільників-торговців наркотиками. Припинено злочинну діяльність 20-річного уродженця Донеччини, який орендував помешкання у Тернополі. До справи він залучив знайомого, і вони разом закуповували великими партіями наркотичні засоби та речовини. Потім вони продавали їх через соціальні мережі, ретельно приховували злочинний товар і відправляли покупцям поштою. Щомісяця зловмисники збували близько 3,5 кілограмів наркотичних засобів, заробляючи майже 10 тис. дол.

Поліцейські кілька разів провели обшуки в наркоторговців і вилучили близько 10 кілограмів заборонених речовин та інші засоби. Орієнтовна

вартість знайдених наркотиків за цінами чорного ринку становить 10 млн грн. Зловмисникам оголошено підозру у вчиненні злочину, їм загрожує до 12 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Також відповідальність перед законом понесе місцевий мешканець Тернопілля. Поліція виявила на його земельній ділянці рослини коноплі, які він заховав поміж кущами малини. У його помешканні та на подвір'ї було знайдено сушені нарковмісні рослини, пристрої для куріння. Триває досудове розслідування.

Ще одного тернополянина поліцейські затримали під час збуту небезпечного синтетичного наркотика. Стало відомо про чотири випадки, коли підозрюваний надавав власне помешкання для незаконного вживання наркотичних засобів. За подібні злочини він уже був кілька разів судимий.

Науковий семінар „Митрополит Андрей Шептицький“

Олег К. Романчук

ЛЬВІВ. – Семінар „Митрополит Андрей Шептицький“ – будівничий української нації: медійний аспект“ відбувся 1 листопада на факультеті журналістики Львівського національного університету ім. Івана Франка на знак 80-ліття від дня смерті Митрополита Андрея Шептицького.

Відкрив семінар завідувач катедри теорії і практики журналістики Мар'ян Лозинський, який передав вітання пана ректора університету Володимира Мельника і повідомив про початок беатифікаційного процесу Андрея Шептицького ще з 1965 року та проведення багатьох наукових конференцій, особливо в країнах Європи, США, Канади. Була представлена на семінарі виставка наукових праць про Митрополита, а також свіже число журналу „Універсум“ (шеф-редактор Олег К.

Романчук, доцент катедри української преси), в якому вміщено статтю Петра Костюка „Митрополит Андрей Шептицький – будівничий української нації“.

Ієромонах Корнилій Яремак, ігумен монастиря Христа Царя в Івано-Франківську, розповів про місійну діяльність Митрополита Андрея.

Доктор наук із соціальних комунікацій Михайло Перун поділився своїми роздумами про вплив Шептицького на українське суспільство та культуру.

Зі словом про Митрополита виступив журналіст та шеф-редактор Релігійно-інформаційної служби України Тарас Антошевський. Великий внесок Андрея Шептицького у розбудову української державності зазначив голова Львівської обласної

(Закінчення на стор. 11)

Свято рідної мови

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – До Дня української мови в Національному музеї літератури України відбулось „Свято рідної мови“ Міжнародного громадського об'єднання „Волинське братство“, присвячене пам'яті Агатангела Кримського, за участю письменників, перекладачів художньої літератури, мовознавців, дослідників та істориків літератури.

Виступили на вечорі голова „Волинського братства“ Сергій Шевчук, директор Інституту української мови Микола Жулинський, голова Спілки письменників Михайло Сидоржевський, перекладач Петро Засенко, письменник Борис Пономаренко, актор Володимир Талашко. Виступаючи

(Закінчення на стор. 16)

Учасники вечора (зліва): Світлана Мирвода, Сергій Шевчук, заступниця директора музею Лариса Сеннікова, перекладач Микола Ярмолюк та Ігор Остап з перекладачем з Лівану під час передачі Мазепинського Євангелія в фонди Національного музею літератури України.

Громада відстоює солеварню

Михайло Михайлинин

ДРОГОБИЧ, Львівська область. – За повідомленнями міської ради, Фонд держмайна України вніс найстаріше, постійнодіюче підприємство Європи – Дрогобицький солеварний завод до переліку об'єктів, які підлягають приватизації і планує його продати. З цим не погоджуються громада та керівництво міста, які продовжують відстоювати збереження важливого підприємства та передачу його у комунальну власність громади. Міська рада готова залучити підтримку від міжнародних фондів та партнерів задля збереження виробництва солі, яка є візитівкою Дрогобича.

Виробництво дрогобицької солі відбувається за

унікальною середньовічною технологією, започаткованою ще в XIV ст. Процес виварювання дає в результаті чистий продукт, позбавлений будь-яких домішок та робить сіль чистою і корисною. Соляний промисел тісно пов'язаний з історією краю.

Щоб вкотре показати позицію громади та повернути увагу керівництва країни до питання збереження солеварного заводу, міська рада ініціювала проведення відкритих консультацій з громадськістю. Її метою є зібрати думки мешканців щодо майбутнього центру соляного промислу і туризму. Також сесія міської ради підтримала чергове звернення до Кабінету міністрів України з проханням не продавати солеварню приватному власнику, а передати її в комунальну власність громади.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Франкфуртський книжковий ярмарок і Україна

Людмила Островська

ФРАНКФУРТ-НА-МАЙНІ, Німеччина. – Відбувся 76-ий Франкфуртський книжковий ярмарок – наймасштабніша книжкова подія світу, яка збрала під дахом 12 павільйонів літераторів і видавців світу. Україна, починаючи з 1994 року, втридцять представила свою літературу. Форум відвідали 230 тис. людей зі 153 країн. Загалом у залах були 4,300 експонентів, організовано понад 3,300 подій. Взяли участь 90 авторів, видавництва й організації. Незважаючи на ускладнену через російсько-українську війну логістику, на Франкфуртському ярмарку показало свою роботу 31 українське видавництво. Презентовано 300 українських книжок. Відбулися дискусії за участю українських авторів, перекладачів, критиків, журналістів, істориків, політиків, інтелектуалів та громадських діячів. Вони говорили про передумови і наслідки російсько-української війни, журналістику і книговидання під час війни.

У виставковому центрі була сумська журналістка Катерина Грицай. Вона три роки проживає в Німеччині, куди приїхала до своєї дочки Марини і внука Ріші. Донька на запрошення місцевих науковців уже багато років працює зі студентами, навчаючи їх тележурналістики і кіномистецтву. Я попросила колегу поділитися враженнями від книжкового свята.

„Останні три роки на українському національному стенді тривають розмови про війну. Але змінюється акцент. Якщо у 2022 році наш стенд працював у Франкфурті під темою „Наполегливість існування“, що віддзеркалювало роботу видавничої галузі в реаліях ракетних атак, ускладненої логістики, то тепер уже йшлося про „Крихіткість існування“. Цьогорічна основна тема України – „Повернення голосу“. У гаслі закладено, що ми вголос говоримо світові про себе і показуємо не лише українську незламність, а й багатогранність і унікальність українських книжок, нашої культури. Автор теми філософ, письменник, директор PEN Україна Володимир Єрмоленко у довідкових матеріалах написав: „Голос України замовчувався століттями. Його заглушила російська імперська жорстокість, яка віддає перевагу одноманітності над різноманітністю, насильству над розмовами. Сьогодні Україна бореться за повернення свого голосу. Щоб його почули. І таким чином вона бореться за права безголосих. Для всіх інших націй і груп, голос яких так довго ігнорувався“.

Організатори національного стенду прагнули,

На стенді – залишки книжок, що згоріли від російського удару по харківській друкарні.

щоб голоси кримських татар звучали на міжнародних майданчиках, а європейці розуміли, чому Україна мусить повернути Крим.

„Мистецький арсенал“ представив нові каталоги: „Мистецький арсенал. Колекція“, „Серце землі“, „Відбиток. Українська друкована графіка ХХ-ХХІ століття“, „Футуромарення“. Цікавою була презентація двомовного власноручу Довженко-Центру та київського бюроа „Буця“, присвячена дослідженню кіноекранізацій творів Михайла Коцюбинського до 160-річчя письменника.

Український інститут представив каталог під назвою „Literatur aus der Ukraine Neue Stimmen 2024“. Ця книжка є результатом першого року роботи перекладацької майстерні Українського інституту в Німеччині. До неї увійшло вісім уривків з творів сучасних українських авторів. Наші ілюстратори і письменники продовжують здобувати престижні міжнародні нагороди і премії. Зворушливою була церемонія нагородження укра-

(Закінчення на стор. 15)

У Харкові...

(Закінчення зі стор. 2)

накладених санкцій дружніми демократичними країнами.

Ільмент є товаром подвійного призначення, який переробляється в „титанову губку“, з якої виготовляють титанові металеві злитки, що їх використовують ворожі країни в ракетобудуванні, літакобудуванні та космічній галузі, готуючись до майбутньої війни.

Вчинений українськими високопосадовцями злочин полягає у протиправному продажу шляхом незаконного проведення в Україні шахрайського приватизаційного авкціону, який відбувся 9 жовтня. Єдиним учасником цього приватизаційного авкціону була компанія „Цемент-Україна“, яка належить азербайджанському бізнесменові Н. Хасанову.

До продажу Об'єднана гірничо-хімічна компанія експортувала 90 відс. своєї продукції в США та в дружні країни Європейського союзу, а кінцевими споживачами продукції були великі компанії дружніх до України країн: INEOS, Chemours, Tgopox. США не виробляють „титанову губку“, а дають український ільмент на якісну переробку в Японію.

США та країни Європейського союзу, готуючись до майбутнього протистояння з Росією та Китаєм,

зацікавлені в розвитку Об'єднаної гірничо-хімічної компанії. Для цього створювали торговельні перепоми російським та китайським постачальникам титанової сировини шляхом введення санкцій проти різних зарубіжних компаній, які поставляли титанову сировину в Росію та Китай.

Злочин готувався поступово, впродовж кількох років. Підготовку його розпочав колишній голова ФДМУ Д. Сенніченко, який очолював ФДМУ по лютий 2022 року.

Він створив злочинну організацію, яка нанесла шкоду державі Україна на суму 700 млн грн.

Готуючи високорентабельне, стратегічне підприємство до наміченого продажу та диверсії проти України керівники ФДМУ навмисно не включили його в списки про заборону приватизації стратегічно важливих об'єктів України, а в Кабінеті міністрів не доглянули і не виправили цей диверсійний недолік.

За опублікованими даними Об'єднана гірничо-хімічна компанія була продана внаслідок незаконного авкціону за 80 млн дол. Багаторічну злочинну аферу, започатковану Сенніченком, після його звільнення продовжив і завершив новопризначений владою В. Коваль, що перед тим очолював Рівненську обласну державну адміністрацію.

Рішення Харківської громади надали „Свободі“ проф. Стефан Лашин з Нью-Йорку та Олексій Різников з Одеси.

АМЕРИКА | СВІТ

■ CIA розшукує добрих іранців

ВАШІНГТОН. – Деніел Гофмен, колишній доголітній офіцер таємних служб і колишній шеф станції Центрального розвідувального управління (CIA), 28 жовтня в газеті „Вашінгтон Таймс“ описує, як CIA недавно звернулася на соціальних мережах – мовами фарсі, корейською та китайською – до іранців, даючи їм нагоду безпечно сконтактуватися з урядом США, якщо вони мають секретні інформації. Автор вказує на небезпеку Ірану національним інтересам США, особливо коли Іран стоїть на порозі вироблення ядерної зброї. Американській розвідці необхідно зібрати дані про загрози з боку Ірану, такі як недавні пляни вбити Дональда Трампа. Президент Джо Байден і його наступник потребуватимуть ці джерела CIA про пляни й наміри Ірану. („The Washington Times“)

■ США засудили ув'язнення росіянина

ВАШІНГТОН. – США засудили ув'язнення колишнього співробітника американського консульства у Владивостоці до чотирьох років і десяти місяців позбавлення волі за „таємне співробітництво з іноземною державою“. У повідомленні Державного департаменту США від 2 листопада мовиться, що „США рішуче засуджують засудження Росією та винесення вироку Робертові Шонову, колишньому співробітнику Місії США в Росії“, назвавши це „кричущою несправедливістю“. У заяві наголошується, що його переслідування за статтю про „конфіденційну співпрацю“ підкреслює „відверте використання Кремлем дедалі більш репресивних законів проти власних громадян“. Р. Шонова підозрювали у передачі США секретної інформації про війну Росії проти України. Він працював у консульстві США до 2021 року, коли Москва ввела обмеження на роботу місцевого персоналу в іноземних представництвах. Після цього він працював приватним підрядником консульства, збираючи репортажі з загальнодоступних російських ЗМІ. У вересні 2023 року Росія видворила двох американських дипломатів – першого секретаря посольства Джеффри Сілліна й другого секретаря Дейвіда Бернштейна – за те що вони „взаємодіяли з російським громадянином Роберто Шоновим“, звинуваченням у „таємній співпраці“ з іноземною державою. Стаття про „конфіденційне співробітництво з іноземною державою“ з'явилася в Кримінальному кодексі Росії у липні 2022 року. Найчастіше звинувачення за нею – „зв'язок з Україною“. Впродовж двох років за цією статтею в Росії порушено щонайменше 40 кримінальних справ. („Голос Америки“)

■ Авіолінії США мусять повертати гроші

ВАШІНГТОН. – Авіолінії в США відтепер автоматично повертатимуть гроші пасажиром, якщо їхній лет є поважно спізнений або відкликаний, навіть якщо пасажир не звернувся специфічно з відповідним запитом. Департамент транспорту оголосив, що це остаточне федеральне правило стає чинним від 28 жовтня. Авіолінії повинні повернути гроші до семи днів, якщо квиток був куплений через кредитну картку, і до 20 календарних днів, якщо вони використовували іншу форму оплати. („CNN“)

■ Хорватія надасть танки Україні

БЕРЛІН. – Хорватія надасть Україні 30 бойових танків і 30 бойових машин піхоти часів Холодної війни з допомогою Німеччини. Умова про це була підписана в Берліні 38 жовтня. Перші бойові машини будуть дані Україні ще цього року, сказав німецький міністер оборони Борис Пісторіус, після підписання угоди зі своїм хорватським колегою Іваном Анусіком. Угода включає запасні частини та амуніцію. Зброя є югославського виробництва, але в доброму стані. Німеччина надасть фінансову допомогу своєму партнерові з НАТО для закупу найновіших бойових танків німецького виробництва типу „Леопард 2A8“. Консервативний уряд Прем'єр-міністра Андрея Пленковича готовий збройно підтримати Україну, хоч лівацький президент Зоран Мілановіч сильно виступає проти мілітарної допомоги Україні. („Deutsche Presse-Agentur“)

Бажаймо собі мудрої розважливості

Політична, загалом світоглядна, а також неминуча емоційна напруга, спричинена теперішніми президентськими виборами в нашій країні, конче потребує мудрого, холонокровного розмислу. Перше завдання – знайти позицію, рівновіддалену від обидвох передвиборних крайнощів – як крайнощів саме партійних. Така позиція має нагадати нам усім про фундаментальну єдність американського суспільства, заснованого на непорушних демократичних засадах. Демократія, виборена з великими жертвами у Війні за незалежність в другій половині XVIII ст., в Громадянській війні в другій половині XIX ст., у тяжкій боротьбі з расовою сегрегацією та дискримінацією, в героїчному обстоюванні усіма здоровими силами прав людини і громадянських свобод, зокрема свободи слова – ця демократія є найвищою – надпартійною! – цінністю американського суспільства. Якби не вона, жоден з нас не мав би можливості ступити власний, особистий крок вліво чи вправо. Але, знов таки, – ці кроки мають бути в ім'я дальшого вдосконалення демократії, а не їй на шкоду.

Чи є потреба нагадувати сьогодні ці самоочевидні істини? Річ у тім, що ідеальна суспільна рівновага в політичному, світоглядному сенсі ледве чи досяжна. Світ ідей дуже динамічний, подібний до вітру. На „червоних лініях” він не зупиняється. Тенденція, навіть позитивна, у практиці набуває своєї внутрішньої інерції і втрачає самоконтроль. Тоді хтось мусить отямитися і закликати повернутися до центру, до первісної позиції.

В нинішній украї турбулентній ситуації це зробила авторитетна газета „The Washington Post”, послідовна прихильниця Демократичної партії. Її власник Джефф Безос не дозволив редакції підтримати кандидатуру Камали Гарріс. Рішення дуже тяжке і дуже для газети невідгідне – за пару днів вона втратила понад 200 тис. передплатників. Але ж натомість могло виграти американське суспільство, бо кожен громадянин-виборець мав би покладатися на власну думку, а не на позицію газети. Так, рішення тяжке, але в умовах занадто гострого партійного протистояння воно виправдане. Бо навіть якби газета вміщувала однакову кількість агітаційних текстів за обох кандидатів, то все одно не уникла б нарікань з якоїсь зі сторін.

Світоглядної рівноваги особливо треба вчитися нам, українцям. Понад сто років живемо в Америці, а високої американської політичної культури все ще не засвоїли. Казав один філософ, що вимагати добра від інших – не значить самому бути добрим. Назвати когось „екстремістом”, бо він підтримує не твого кандидата – це до політичної культури не належить.

Наші старші віком читачі розуміють, через які історичні випробування перейшли обидві пресові органи Українського Народного Союзу – „Свобода” і „The Ukrainian Weekly” в дуже скрутні для Америки часи. І перейшли гідно.

Глибоко поважаний нами громадсько-політичний діяч Аскольд Лозинський вводить в оману, вважаючи, що „у 1918 році „Свобода” підтримала большевиків”. Насправді йшлося не про більшовизм: газета виступила проти гетьмана Скропадського, бо він повернув удержавлену Центральною Радою землю поміщикам. У світоглядному ж сенсі вже тодішня „Свобода” безпомилково передбачала, куди приведе більшовизм. У 1917 році на її сторінках з'являється великий цикл статей Василя Білинського „Часи націоналізму”, котрі на декілька років скоріше висловили ті підставові погляди, що згодом були ґрунтовніше розгорнуті в „Листах до братів-хліборобів” В'ячеслава Липинського, „Націоналізмі” Дмитра Донцова, і „Націократії” Миколи Сціборського.

Щодо „The Ukrainian Weekly”, у коментарі, поширеному в Інтернеті українською та англійською мовами, А. Лозинський висловив необґрунтовані заяви та поставив під сумнів журналістську чесність та професіоналізм нашої газети, оскільки ми не підтримуємо його погляди. Але він та інші повинні знати, що ми продовжуватимемо виступати як незалежний голос, і нас не будуть залякувати уряди, пропагандисти, популісти чи партизани будь-якого роду. Ми продовжуватимемо повідомляти правду без страху чи прихильності, прагнути буди голосом і дзеркалом української діаспори по всій Америці та за її межами.

Впродовж усієї своєї 91-річної історії, „The Ukrainian Weekly” переконливо свідчить про єдину надмету цього важливого для англомовного українства видання – культурного, політичного і національного виховання громади в дусі американської демократії.

Цю історію і її науку пам'ятаймо сьогодні, коли так важливо зберегти в суспільстві політичну, а з нею й культурну, моральну, духовну рівновагу.

ІСТОРІЯ

3 Прилук до Енгельса

Левко Хмельковський

17 вересня 2024 року на лєтовищі в російському місті Енгельсі зазнав удару 184-ий важкий бомбардувальний авіаційний полк. Це був полк, у якому я після закінчення 159-ої Військової школи авіомеханіків дальньої авіації служив у Прилуках старшим авіомеханіком стратегічного бомбардувальника Ту-16. Полк був елітним, одним з найдосвідченіших та найбоекздатніших авіаційних полків у Дальній авіації СРСР.

У квітні 1946 року командир полку М. Косихіну запропонували вибрати місце постійного розміщення своєї частини. Він зупинив свій вибір на Прилуках Чернігівської області. У травні полк перелетів з Польщі до Прилуку.

У 1955 році на озброєння полку стали надходити Ту-16 – перші радянські дальні реактивні бомбардувальники. Я прибув до полку в 1957 році. Все було великою державною таємницею, і коли через рік чи більше з'ясувалося, що моя мама відбула 10-річне ув'язнення за політичною статтею, мене негайно вислали з стратегічного полку на Кавказ, до Моздоку, старшим механіком літака Ту-4, якого вкрали у США як Boeing-29.

Відтоді я не цікавився 184 полком,

і раптом новина – він діє у Енгельсі, завдає шкоди Україні. Як же він там опинився? Після розпаду СРСР в Прилуках залишилось 19 стратегічних бомбардувальників Ту-160. На той час у Росії було тільки шість таких машин. За наступальним потенціалом Україна ввійшла до наймогутніших країн світу.

24 серпня 1991 року Верховна Рада України перевела всі військові формування на території України під свою контролю.

Навесні 1992 року військові частини України почали приводити до присяги на вірність державі. 8 травня 1992 року до неї був приведений 184-й полк (близько чверті льотного і 60 відс. технічного персоналу). Першим присягнув командир полку Валерій Горголь. Військовослужбовці, які відмовились від прийняття української присяги, були переведені для подальшого проходження служби на авіобазу Енгельс. 37 льотчиків і штурманів, а також деяка частина авіоспеціалістів 184-го полку прибули в Енгельс і почали літати на Ту-160 в небі Росії.

У листопаді 1993 року постановою українського уряду була затверджена програма скорочення та ліквідації ядерної зброї наземного та повітря-

(Закінчення на стор. 7)

Імперія „Roshen”

Засновник корпорації „ROSHEN” Петро Порошенко.

Левко Хмельковський

Історія корпорації „Roshen” починається з Деміївської фабрики шоколаду та цукерок, яку заснував 1886 року купець Валентин Єфімов на хуторі Деміївка у передмісті Києва. На зборах акціонерів 1901 року на місце Єфімова призначили швейцарського підприємця Альберта Вюртлера. 1923 року, після

націоналізації шоколадної фабрики, більшовики дали їй ім'я Карла Маркса.

1996 року фабрика разом із обладнанням, рецептурами та авторськими правами перейшла до Петра Порошенка і стала частиною корпорації „Roshen”. До складу компанії увійшли Вінницька кондитерська

(Закінчення на стор. 12)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda”.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ”

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода” або його видавця.

Міністерська...

(Закінчення зі стор. 1)

натор проекту Bring Kids Back UA Максим Максимов.

Конференція мала сформувати дорожню карту з практичними рішеннями для забезпечення всіх етапів повернення полонених і депортованих: військових, цивільних і дітей, а також посилити тиск на Російську федерацію для дотримання норм міжнародного права та Женевських конвенцій.

Зокрема, йдеться про визначення стратегій для посилення обміну інформацією щодо місцеперебування, стану здоров'я та правового статусу військовополонених, затриманих цивільних і депортованих дітей; розробку конкретних кроків для припинення катувань, жорстокого поводження, примусових переміщень і депортацій; забезпечення регулярного доступу міжнародних організацій до місць утримання всіх полонених і депортованих у Росії.

Ця конференція, як і попередні вісім, що були присвячені окремим пунктам Формули миру, є частиною підготовки Україною мирного плану до другого Саміту миру та спрямована на напрацювання рішень для розв'язання гуманітарних питань.

Участь у конференції брали понад 70 держав і міжнародних організацій. За підсумками конференції її учасники схвалили Спільне комюніке. Його ключовий аспект – узгодження Монреальського зобов'язання, покликаного сприяти поверненню всіх полонених і депортованих українців.

Комюніке відображає спільний комплекс принципів, якими учасни-

ки конференції керуватимуться надалі, засвідчує непохитну підтримку перемоги України та засуджує будь-яку країну, яка допомагає Росії здійснювати її агресію.

Зокрема, учасники конференції погодилися посилити співпрацю України з партнерами та міжнародними організаціями, щоб розв'язати гуманітарні питання та забезпечити дотримання Женевських конвенцій.

Один із найважливіших пунктів – пошук довірених країн-посередників для переговорів із РФ щодо повернення українських військових, цивільних і дітей додому. Також із допомогою посередників запропоновано створити механізми, які дадуть українцям у Росії змогу отримувати консульські послуги.

Міністер закордонних справ А. Сибіга зазначив, що Україна отримала від цієї конференції конкретні результати, на які очікує багато українських сімей.

Міністерка закордонних справ Канади Мелані Жолі наголосила, що Катар, Ватикан, Південно-Африканська Республіка, Литва та Об'єднані Арабські Емірати взяли на себе конкретні зобов'язання щодо повернення в Україну депортованих дітей і полонених.

Учасники конференції також зобов'язалися забезпечити підтримку України в реінтеграції повернених. Крім того, через стратегічні комунікаційні кампанії поширюватимуть інформацію про незаконне утримання та жорстоке поводження Росії з українськими цивільними та військовополоненими, депортацію та примусове переміщення дітей.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

3 Прилук до Енгельса

(Закінчення зі стор. 6)

ного базування. У Прилуках в цей час було 19 стратегічних комплексів Ту-160 та 20 дальніх надзвукових бомбардувальників-ракетоносців Ту-22М3.

У 1995 почалися переговори про передачу літаків Ту-160 Росії. Проте пропозиція Росії про продаж 10 повністю справних Ту-160 за ціною 25 млн дол. за один літак здалася українській стороні недоречною. Українська сторона пропонувала за рахунок літаків списати борги по енергоносіях або обміняти їх на Іл-76 з розрахунку 1:2. Проте на це не пого-

дилась Росія.

5 грудня 1998 року Міністерство оборони України та Міністерство оборони США підписали угоду про ліквідацію 44 важких бомбардувальників і 1,068 крилатих ракет Х-55 повітряного базування.

Згодом з Росією все ж таки вдалося домовились, і Ту-160 почали перегаляти на авіобазу Енгельс. Останні два Ту-160 злетіли курсом на Енгельс 21 лютого 2000 року. Вони на невеликій висоті пройшли над містом, похитавши крилами на прощання.

До квітня 2000 року всі літаки, про які була домовленість, були перегнані в Енгельс, звідки разом з літаками Ту-95, переданими з Узина на Київщині, стріляють по Україні.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Роль тижневика

На мою скромну думку у цей військовий час, критичний для України, Ви могли відіграти велику роль на користь України. Ви цю роль не відіграли. Шкода!

У 1918 році „Свобода“ підтримала большевиків. Сьогодні ти, Андрію, (головний редактор „Свободи“ та „The Ukrainian Weekly“ – ред.) майже це саме зробив. Якщо ти можеш

добре спати, спи спокійно.

Аскольд Лозинський
Нью-Йорк

Від редакції: Твердження А. Лозинського про те, що „Свобода“ у 1918 році (чи коли-небудь) підтримувала большевиків, є хибним. Наша відповідь на це твердження міститься в редакційній статті цього тижня.

Діти можуть спокійно навчатися

Завдяки фінансовій допомозі донорів діти у прифронтових населених пунктах України можуть відносно безпечно навчатися, оскільки в цьому відношенні проводяться ремонтні роботи в бомбосховищах. Як пишуть представники Фонду “Stand with Ukraine”: “Завдяки Вашій підтримці та щедрості нам вдалося завершити надзвичайно важливий проєкт у співпраці з Фондом розвитку “Grunska Hromady”. Разом ми створили безпечне місце для дітей з прифронтової зони України – бомбосховище “Барвінок” у Сумській області. Притулок тепер забезпечує безпеку і комфорт для 80 дітей, у тому числі переміщених осіб, дітей українських військовослужбовців та дітей з обмеженими можливостями. Проєкт передбачав комплексне осна-

щення притулку, щоб забезпечити дітям безпечні та дружні умови під час рейдів”.

Я сповнений захоплення і поваги до громадян України, які використовують будь-яку отриману фінансову допомогу для створення дітям війни можливостей для продовження навчання навіть в таких драматичних умовах людських втрат і руйнування освітньої інфраструктури. Місія Фонду продовжується. Здійснено один з проєктів програми “Безпечна освіта” в Україні, тому я радий, що триває збір коштів на поліпшення умов життя дітей війни на прифронтових територіях.

Богуслав Сліверський,
професор Лодзького університету,
Польща

Бойові дії...

(Закінчення зі стор. 1)

Удар припав на склад із боєприпасами, відбулася детонація.

Російські втрати в живій силі протягом жовтня вже перевищили 40 тис. солдатів та офіцерів. Цей місяць побив рекорд травня 2024 року, коли кількість ліквідованих окупантів досягла 40 тис. Сили оборони України за жовтень позбавили російських загарбників озброєння та військової техніки на загальну суму понад 2.7 млрд дол.

У жовтні російські окупанти застосували по цивільних та військових об'єктах України 2,023 ударних безпілотників, з них 1,185 було знищено. Внаслідок обстрілів російськими окупантами з 27 жовтня по 3 лис-

топада Донецької, Херсонської, Дніпропетровської, Запорізької, Сумської та Харківської областей 17 людей загинуло, 80 поранено.

31 жовтня Генштаб ЗСУ не підтвердив окупацію Селидового та Вишневого на Донеччині. Українські захисники продовжують відбивати російські штурми у напрямку Селидового, їм вдалося призупинити просування противника в районі Куп'янська, однак на фронті тривають важкі бої. У Торецьку Сили оборони не дають ворогу просунутися зі східних околиць.

2 листопада російські окупанти розпочали підняття з дна у феоодосійському порту великого десантного корабля “Новочеркаск”, який затонував внаслідок українського ракетного удару 26 грудня 2023 року.

Укрінформ

Пресфонд „Свободи“ за вересень і жовтень 2024 року

SEPTEMBER 2024

\$	NAME	LOCATION
310	Guertler, Vera	Lancaster, PA
120	Clebowicz, Walter	Las Vegas, NV
100	Sawchyn-Doll, Irene	Morristown, NJ
65	Kichorowska-Kebalo, Martha	Briarwood, NY
50	Bojko Andreas	Glastonbury, CT
	Hawryliw, Adrian	Philadelphia, PA
	Ivanonko, Zenon & Helen	Vestal, NY
	Maksymjuk, Stefan	Silver Spring, MD
	Prynada, Christine	Gaithersburg, MD
40	Zynych, Walter	Bethany, CT
30	Gluch, Valentina	Brecksville, OH
20	Czartorysky, Swiatoslaw	Brooklyn, NY
	Gonzalez, Luba	Lynbrook, NY
	Gudz, Myron	Hartford, CT
	Hluszok, Myroslawa	Roebbling, NJ

	Kowerko, Oleh & Alexandra	Chicago, IL
	Krul, Sonia	Silver Spring, MD
	Leskiw, Maria	Philadelphia, PA
	Papiz, Olena	Warren, MI
	Prokopovych, Irynej	Calabasas, CA
	Ulanowicz, Maria	Gainsville, FL
15	Kostiuk, Theodor & Alexandra	Silver Spring, MD
10	Dotsok, Olexander	Gulfport, FL
	Lucenko, Michael	Utica, NY
	Lyktey, Yaroslav	Whitesboro, NY
	Podolak, Eugenia	Lehighon, PA
5	Movchan-Novak, Ola	Warren, MI

Total for September 2024: \$1,175

OCTOBER 2024

\$	NAME	LOCATION
50	Krywolap, George	Coopersburg, PA

	Petrusha, Sophie	Troy, MI
25	Kiebusinski, George Melnyk, Kathy	Gaithersburg, MD New Hartford, NY
20	Gina, Vera Kulas, Myron Liskevych, Ulana Mykyta, Roman Tarnawsky, Phyllis	Flushing, NY La Grange, IL Lincolnwood, IL Eatontown, NJ Cleveland, OH
10	Deychakiwsky, Nadia Lechicky, Sonia Orichowsky, Daria Pawlowych, Lubomyr & Irene Prociuk, Ulana Skomsky, Helen	Brecksville, OH Clifton, NJ Westampton, NJ Union, NJ Lehighon, PA New York, NY

Total for October 2024: \$310

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Свято в церкві „Блага вість“

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 2 жовтня протестантська церква „Блага вість“, якою опікується відомий у місті громадський діяч, пастор Олександр Коваленко, надала своє сучасне приміщення для велелюдного благодійного заходу на підтримку Збройних сил України.

Офіційній програмі передувала гомінливий благодійний ярмарок на подвір'ї церкви. Сюди прийшли майстри і аматори, вихованці Смілян-

ського центру підготовки і перепідготовки робітничих кадрів. Отримані від продажу кошти підуть на допомогу захисникам.

Надвечір присутні попрямували до палацу-церкви. Зустріч у ньому вітальним словом розпочав О. Коваленко, після чого присутні переглянули відеокomпозицію „Вдячність українським воїнам“ і вклонилися пам'яті загиблих героїв.

Автор відомого вислову „Руський военний корабель, іди...“, земляк-черкашанин Роман Грибов пообіцяв

Уламок ворожого дрона дістався пастору Олександру Коваленку.

Подарунок юним артистам – прапор однієї з бойових бригад з підписами бійців.

подарувати картину з його легендарним висловом найбільш активному волонтерові. Тому просто у залі було проведено аукціон. У підсумку перемогла родина Володимира і Катерини Лобань.

Було проведено ще один аукціон за право придбати уламок ворожого російського дрону. Законним володарем цього експонату став О. Коваленко.

А між аукціонами на підмостки виходили юні смілянські таланти – гурт „Співоча молодь“, гордість Сміли Олексій Кашніков, Анна Яременко, Вікторія Чубенко і багато інших, які все літо збирали гроші на ЗСУ. Вони

дали прекрасний концерт. Згодом на сцену піднялася мати ще одного смілянина, який захищає Україну, Людмила Царинна. Вона щиро подякувала дітям за те, що вони активно збирають кошти для допомоги воїнам і подарувала їм надісланий з фронту дорожочинний подарунок – прапор однієї з бойових бригад з підписами бійців.

Наприкінці з концертною програмою виступив гість Максим Бурла. Він пише патріотичні та глибокі за змістом композиції.

На завершення було спільне фотографування на згадку про теплу зустріч.

Йога допомагає долати труднощі

Олена Косач. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Олена Косач з Миколаєва, покинувши рідну домівку, відкрила на новому місці проживання студію йоги. Чоловік Олени пішов на війну добровольцем, служить у хемічній розвідці. Дружина вирішила перебраться з Миколаєва, який постійно бомбили росіяни, до спокійнішого міста. До всього, у них є 10-річна донька Поліна.

Саме в Смілі переселенка перетворила своє юнацьке захоплення – давньоіндійське мистецтво самовдосконалення і внутрішнього розвитку – на професійну діяльність, спосіб допомоги іншим. Ідея створення студії виникла майже відразу після переїзду. Студія YogaMix діє в Смілі вже майже два роки. За цей час вона стала місцем гармонії та спокою для багатьох її мешканців, насамперед для вимушених переселенців та біженців.

**Концерт пам'яті
Таїси Богданської**

Колишнього
Президента УМІ,
піаністки та
видатного педагога
04. 11. 1927 – 11. 24. 2022

**Life Time
Achievement
Award**
from Music Educators
Association – NJ

Ukrainian Community Center
140 Prospect Ave, Irvington
NJ, 07111
November 10 at 3:00

Кошти від концерту будуть передані Львівській Академії Мистецтв
для стипендій студентам зі східних регіонів України

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Міжнародний кінофестиваль „Молодість” Дарують книги пораненим воїнам

Мохамад Расулоф отримує нагороду „Скіфський олень”. (Фото: Анастасія Мантач)

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – В Україні відбувся 53-й міжнародний кінофестиваль „Молодість”. Основним фестивалним майданчиком став кінотеатр „Жовтень”, а покази програм Teen Screen, „Спеціальні події”, „Українські прем'єри”, „Скандинавська панорама” та ретроспективного „Сторіччя” відбувалися в Будинку кіно – вперше після багаторічної перерви сюди повернувся фестиваль. Фільмом відкриття „Молодості” стала драма Лукаша Карвовського „Дві сестри” (Польща - Україна) про зведених сестер-польок, які вирушають до України, щоб урятувати тяжко пораненого батька.

В секції „Українські прем'єри” зібрані унікальні документальні та ігрові стрічки, які присвячені актуальним подіям в Україні, або видатним особистостям української культури. Традиційно „Молодість” у національному конкурсі збирає нове, актуальне та експериментальне українське короткометражне кіно. До Національного конкурсу короткометражного кіна ввійшли 19 робіт різних жанрів і форм вже відомих режисерів і початківців. Зокрема, новий фільм переможниці національного конкурсу минулорічної „Молодості” Наталії Ільчук „Клабінг”, переможця короткометражного конкурсу Docudays Ua Тараса Співака „Під знаком якоря” та фільм Олексія Радинського „Там, де закінчується Росія”, який вже зібрав низку нагород на міжнародних фестивалях. Також у програмі короткометражний фільм Аделіни Борець „Увага, добрий пес!”. Її повнометражний дебют „Квіти України” бере цього року участь у документальному конкурсі. Приз за найкращий фільм Національної конкурсної програми короткометражних фільмів – 50 тис. гривень та статуетка „Скіфський олень”.

У Міжнародному повнометражному конкурсі представлена драма Жани Озірної „Медовий місяць”. У документальному конкурсі представлено повнометражний дебют Ігоря Волочія „Ride the Line” про двійко друзів-відчайдухів, що вирушають у веломаратон уздовж лінії фронту, аби зібрати кошти на допомогу Україні.

До позаконкурсної програми „Українські прем'єри” ввійшли одра-

зу п'ять робіт (торік було лише дві) – чотири документальних і одна ігрова. Україно-британо-американська копродукція „Антарктида: щоденники війни” режисера Володимир Хомка розповідає про зимівлю наших науковців на антарктичній станції „Академік Вернадський”, яка розпочалася відразу ж після вторгнення рашистів в Україну. „Книголови” (Тетяна Ганжа, Україна-Польща) – дослідження спільноти київських букіністів, „Ізоляція” (Ігор Мінаєв) – свідчення про нелегальну тюрму, обладнану окупантами в Донецьку на території колишнього артцентру. „Dear Beautiful Beloved” (Юрій Речинський) задокументовує стратегії виживання українців в умовах, коли надзвичайний стан став буденністю, „Малеви” (Дар'я Онищенко) – ігровий фільм про Казимира Малевича.

Особливу увагу привернули позаконкурсні секції „Фестиваль фестивалів” і „Спеціальні події”. Саме в „Спеціальних подіях”, відбувається кілька українських прем'єр: „Допельгангер” і „Позивний „Артист”” (режисер Максим Тузов). Фільмом-закриттям стала ігрова стрічка польського режисера Даміана Коцура „Під вулканом”. Це історія про українську сім'ю з чотирьох осіб, яку початок повномасштабної агресії застав у відпустці за кордоном.

Міжнародне журі „Молодості” очолив відомий іранський режисер Мохамад Расулоф. Він є лавреатом найпрестижніших нагород: „Золотий ведмідь” Берлінале, спецприз журі, приз FIPRESCI та головний приз секції „Особливий погляд” у Каннах. Напередодні світової прем'єри свого останнього фільму Мохамад довелися втекти з рідного Ірану, де його засудили до восьми років позбавлення волі, побиття батогами та штрафу з конфіскацією майна. Режисер підтримує Україну та багато років бореться з тоталітарним режимом у себе на батьківщині. На фестивалі показують його останній фільм „Насіння священного інжиру”, відзначений в Каннах призом журі.

На фестивалі відбулася світова прем'єра сатиричного трилера „Смерть путіна” відомого польського режисера Патрика Вега про історичне підґрунтя російської політики за останні понад 20 років. Фестиваль тривав до 3 листопада.

Працівники бібліотеки завітали до лікувального закладу з книгами для воїнів. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Влітку 2022 року Обласна бібліотека для юнацтва ім. Василя Симоненка почала благодійну акцію „Книги для захисників України”. Гаслом акції став вислів „Подаруйте книгу – озбройте воїна духовно!”. Акцію було продовжено в 2023-2024 роках.

Разом із читачами книгозбірні письменники, громадські діячі та усі небайдужі збирають і передають пораненим воїнам ЗСУ, які проходять лікування та реабілітацію у медичних закладах Черкас книги з історії України, класичну і сучасну українську та зарубіжну літературу, художні твори місцевих авторів. Враховуємо побажання військових не передають російськомовних книг та книг про війну.

До бібліотеки було надіслано поштою 40 буклетів „Пам'ятка військовослужбовця”, яка, безперечно, стала для захисників практичним посібником.

Вагоме місце серед переданих книг займають видання, випущені за волонтерським проектом „Як ти, брате?” і передані бібліотеці його засновником – психотерапевтом і соціальним психологом Антоном Семеновим, який разом з командою розробляє посібники, які містять прості та дієві поради в різних ситуаціях. Проект покликаний навчити людей, як військових, так і цивільних, надавати психологічну допомогу одне одному під час війни.

Книги розносять працівники бібліотеки по палатах та залишають в ординаторських для обміну між військовими. При потребі вподобану книгу кожен може взяти з собою. Під час передачі книг пораненим бійцям, проводять з ними літературні бесіди, які назвали „На захисті слово!”, спілкуються і читають патріотичні вірші.

За три роки війни такі діалоги вже стали традицією. Під час одного з них до спілкування з воїнами доєднався і відомий на Черкащині етнолог, археолог, краєзнавець, письменник Вадим Мицик.

У День захисників і захисниць України працівники книгозбірні, передаючи книги, привітали поранених літературно-музичною композицією „Україна непереможна!”, читали

поезії Володимира Сосюри та Василя Симоненка, а поетеса, завідувач читальних залів Катерина Вербівська і Федір Пилипенко, виконувач обов'язків директора бібліотеки, представили власні поетичні твори.

Музично-пісенний дарунок зробили викладачі Черкаської дитячої школи мистецтв ім. Валентина Талаха. Виступи заслуженого працівника культури Юрія Павленка та Анастасії Бутовської додали атмосфері святковості і затишку.

Працівники книгозбірні привезли захисникам книги для читання, передали обереги, створені учасниками акції „Тепло сердець – воїнам світла”, зорганізованої бібліотекою спільно з дитячою художньою школою ім. Данила Нарбути та арт-студією „Глорія” міського будинку культури ім. Івана Кулика, до якої долучилися студенти художньо-технічного коледжу, державного бізнес-коледжу та учні мистецьких і художніх шкіл міста. А ще передали захисникам український прапор з привітаннями зі святом та побажаннями і словами вдячності й підтримки від учасників акції.

Всього за час благодійної акції „Книги для захисників України” бібліотекою зібрано і передано понад 600 книг.

Заступниця директора бібліотеки ім. Василя Симоненка Валентина Чорнобровець розглядає книги, які читачі принесли для воїнів.

Український фронт...

(Закінчення зі стор. 1)

листопада фронт знаходиться на відстані близько шести кілометрів, а що стосується Курахового, то, за словами російських воєнних блогерів, армія РФ вже намагається зачепитись за його східну околицю. Також армія РФ наближається до нього з півдня з боку окупованого Вугледара, прорвавши лінію оборони ЗСУ біля Богоявленки і Шахтарського.

Українське командування, за даними BBC, направляє додаткові підрозділи на захист цього напрямку.

Однак, не виключено, що російська армія спробує повторити маневр, який вдався із Вугледаром і Селидовим, тобто обійти з флангів міста, а не штурмувати їх "в лоб".

Колишній начальник управління стратегічних комунікацій генерального штабу ЗСУ, полковник Євген Сасько називає цей тактичний прийом росіян "жувати щелепами". Тобто з північного і південного флангів формуються потужні "щелепи", які поступово розхитують і "зжовують" оборону навколо міста, що в підсумку призводить до його падіння.

Така сама ситуація може повторитися в районі Курахового, якщо РФ спробує обійти місто західніше в районі сіл Костянтинопіль і Андріївка, що лежать на трасі Запоріжжя-Донецьк. Саме в бік цього надзвичайно важливого для України логістичного маршруту зараз одночасно з півдня і півночі наступають російські війська. До траси залишається близько 11 км з обох флангів.

Менш амбітний варіант для росі-

ян: обійти Курахівське водосховище з півночі і перерізати трасу в районі західного передмістя Курахового – села Дачне. В цьому випадку для РФ також важливо взяти під контроль село Успенівка, що на 8 км південніше. Тут сходяться дороги з Курахового, Дачного, Катеринівки і Великої Новосілки. Останню з них російська армія вже перерізала в районі Шахтарська.

Ситуація в районі Покровська також не надто сприятлива для ЗСУ. Ще наприкінці літа українські оборонці за допомогою залучення резервів змогли зупинити стрімке просування противника до східних околиць цього міста і його супутника Мирнограда. Росіянам також не вдалося перерізати важливу трасу Покровськ-Костянтинівка.

Але тепер, після падіння Селидового, вони зможуть знову активізувати рух в цьому районі, обходячи місто з півдня вздовж річища річки Солони і залізничного полотна в напрямку селищ Новотроїцьке і Шевченко.

На околицях самого Покровська ЗСУ зводять фортифікаційні споруди, заявив голова міської військової адміністрації Покровська Сергій Добряк в етері національного телемарафону 30 жовтня. Сам населений пункт буде частково заблоковано для в'їзду і виїзду.

Чи можна називати це обвалом фронту?

За підрахунками аналітиків німецького Welt, російські війська з початку жовтня захопили 478 квадратних кілометрів української території, що стало найбільшим прогресом від моменту активної фази

бойових дій у березні 2022 року.

За даними українського проекту DeepState, в минулому місяці росіянам вдалося окупувати близько 20 населених пунктів, а також міста Вугледар і Селидове.

Ізраїльський військовий експерт Давид Гендельман каже, що в цьому випадку мова йде про відступ українських сил в умовах значної переваги противника в живій силі і у повітрі. При цьому просування військ РФ насправді доволі повільне. Відступ ЗСУ з населених пунктів південного і центрального Донбасу відбувається здебільшого організовано, часто з ар'єргардними боями в умовах, коли подальша оборона цих територій загрожує значними втратами.

Основною проблемою України зараз Гендельман називає дефіцит живої сили в ЗСУ. Через відсутність особового складу армія змушена розпорошувати сили на різних ділянках фронту, і це дозволяє росіянами бити в стик між підрозділами чи продавлювати "втомлену" оборону противника.

Директор воєнних програм Центру

Разумкова, полковник запасу ЗСУ Микола Сунгуровський каже, що окрім проблем з мобілізацією, російський наступ на Донбасі виявив ще низку недоліків в українському керівництві. Він вказує на недостатню підготовку командного складу ЗСУ, недоліки управління і військової організації. Деякі питання вже вирішуються всередині армії, але щоб налагодити систему, потрібні активні дії з боку політичної влади.

Джерело BBC в політичному керівництві України визнає, що ситуація на фронті "дуже погана". Але сподівається, що, по-перше, російський наступ загальмує непогода в Україні на початку листопада, а по-друге, багато чого в плані подальших перспектив стане зрозуміло після президентських виборів у США. Головна мета – не просто зберегти Україну як державу, але й не втратити більше жодного обласного центру.

Вочевидь, мова може йти про Херсон і Запоріжжя, які Володимир Путін публічно називає "російською територією" і вимагає виводу українських військ з цих обласних центрів.

Центр лідерства...

(Закінчення зі стор. 3)

Серед активностей Центру лідерства зазначено співпрацю з громадами, я б додала ще один – з діаспорою і міжнародними донорами. Ми розуміємо, що без підтримки діаспори нам не вдасться отримувати таку необхідну для перемоги військову допомогу та можливість відновити нашу Україну. Я щиро вдячна нашим благодійникам зі США, Канади,

інших країн світу за те, що вони своїми фінансовими жертвами дали Центру лідерства можливість почати свою роботу і сподіваюся на їхню підтримку".

* * *

Фундація Києво-Могилянської академії в США запрошує громаду на благодійні для підтримки ветеранів. Перший з них – 14 січня 2025 року в City Winery – з відомою джаз-дівою Лінн Джордан, групою джазових музикантів The Shivers та Тріодою з Елвісом Оленським.

EFFECTIVE 10/07/2024

Fall

in love with our rates!

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR 6.00%* 3.50% renewal rate	7 YEAR 7.00%* 3.75% renewal rate	9 YEAR 8.00%* 4.00% renewal rate
--	--	--

* FIRST YEAR RATE. MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY 4.00%**

** LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR

5.00%

5-YEAR

4.50%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Андрій Любка про культурний фронт у війні

Д-р Уляна Плавущак-Підзамецька

ТОРОНТО. – 11 жовтня 2024 р. у приміщенні Олд Мілл місцева українська громада мала честь почути надхненну розповідь відомого українського поета, перекладача та есеїста Андрія Любки про його зусилля допомогти здобути перемогу України в тривалій і неспровокованій війні Росії проти нашої батьківщини.

Презентація А. Любки, влаштована Науковим товариством ім. Шевченка в Канаді, була частиною канадсько-американської тури автора, метою якої була презентація його нової книги "Війна з тильного боку" та одночасний збір коштів на транспортні засоби для Збройних сил України – проект, який став для нього ключовим з часу російського вторгнення у 2022 році. Тура була організована українською книгарнею "Кута Ума" ("Koota Ooma"), Торонто.

Член НТШ-К, професор та літературознавець Максим Тарнавський з катедри слов'янських та східноєвропейських мов і культур Торонтського університету представив гостя.

А. Любка у своїй слайд-презентації навів промовисті приклади того, як ініціативи українських культурних діячів – письменників, поетів, музикантів, художників – створили хвилю залучення, з великим ентузіазмом і широкою підтримкою в усіх регіонах, серед різних поколінь та мовних груп, на подив і радість самих культурних провідників. Він розповів про те, як підземне укриття у Запоріжжі перетворилося на культурний центр, де постійно зростає кількість виступів та подій. На одне з його та колеґ читань зареєструвалося близько 700 осіб у приміщенні, яке вміщує лише 300 осіб.

Серед інших чудових прикладів: постановка "Конотопської відьми" (лауреат Шевченківської премії у 2024 році) у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка. Незважаючи на відносно високий кошт, квитки на першу виставу були розпродані за 13 хвилин. На концерт гурту "Океан Ельзи" у Палаці спорту в Києві квитки розійшлися миттєво після того, як було оголошено продаж. І те ж саме відбулося з кожною з п'яти дат, які всесвітньо відомий рок-гурт додав до свого графіку виступів.

Не менш несподіваним є зростання попиту на українську книгу. За даними Українського інституту Книги, у 2023 році обсяг ринку сягав 6.6 млрд грн і очікується, що у 2024 році ця цифра різко зросте. Це дуже помітно за кордоном, де особливою популярністю користується дитяча література. З початку війни в Україні було відкрито близько 700 нових книгарень (з них 60 – онлайн). Важливість цього розвитку важко переоцінити. Таке надзвичайне поглинання української культури стало результатом потреби українців відновити почуття гідності та ідентичності. У Херсоні, де населення було повністю тероризоване, мали відбутися його поетичні читання у підземному сховищі під музично-драматичним театром ім. Миколи Куліша. З міркувань безпеки не було жодної реклами, жодного продажу квитків, лише обережна інформація з уст в уста. Заля була переповнена людьми. Інші вражаючі моменти: понад 51 тис. відвідувачів виставки "Алла Горська. "Боривітер" в Києві; подібні рекордні результати з виставки картин Марії Примаченко.

Культура глибоко постраждала від війни в Україні: 1,046 культурних

Проф. Марта Дичок

об'єктів було знищено в 17 областях, близько 200 млн українських книг було знищено (включаючи приміщення та вміст друкарні "Фактор-Друк"), а також багато музейних та археологічних артефактів були пошкоджені, знищені, викрадені або продані. Не менш болючими були варварські пошкодження та руйнування знакових культурних будівель таких, як Маріупольський драмтеатр та Одеський Національний художній музей, та багатьох церков (хоча суспільні зусилля щодо захисту їхніх скарбів продовжуються).

У своїй слайд-презентації А. Любка представив деяких із понад 130 діячів культури (на основі перевірених даних), які загинули під час війни, навів приклади багатьох культурних провідників, які зараз воюють у складі Збройних сил України. Фактично, пости в соціальних мережах Служби Безпеки України та Міністерства Важливою ініціативою є військовий підрозділ "Культурний десант", що складається з 71 учасника, місія якого полягає у підвищенні морально-психологічного стану, культурно-освітнього рівня та мотивації військовослужбовців, а також цивільного населення. Загін організував більше 200 заходів, які відвідали понад 100 тис. учасників.

Роздуми про життя під час війни (і після неї) супроводжувалися описом

Андрій Любка

роботи, яку А. Любка виконує з моменту вторгнення у 2022 році із закупівлі й транспортування автомобілів на лінію фронту. Наразі він здійснив 50 поїздок, доставляючи автомобілі (312 на даний момент) вздовж усієї лінії фронту. А. Любка висловив подяку власникам книгарні "Кута Ума", які ще з 2022 року щедро підтримують його автомобільну місію і тури з метою підвищення обізнаності про потребу та збору коштів (лише завдяки підтримці "Кута Уми" було придбано 18 автомобілів).

Щодо своєї найновішої книги ("Війна з тильного боку") письменник пояснив, що почав писати її у 2022 році, коли став вести щоденник про всіх добрих людей, яких зустрічав, про добрі справи, з якими стикався, незважаючи на складні та небезпечні обставини. А ще він документував воєнні злочини.

Від імені Дирекції НТШ в Канаді заступниця голови, проф. Марта Дичок, офіційно відкрила і закрила зустріч, висловивши сердечну подяку всім учасникам за успіх вечора, а також особливу подяку директорці імпрез Христині Ковальській за всю її роботу з організації цього важливого вечора, спонсорам "Кута Ума", Фондації "Будучність", а також доповідачеві А. Любці за цікаву і захоплюючу доповідь і за його подальшу працю задля перемоги України.

60 років Шкільної ради КУК

ТОРОНТО. – Шкільна рада при Конгресі українців Канади, відділ Торонто, відзначила 60 років своєї діяльності збором коштів на розробку сучасних навчальних матеріалів для учнів, які вивчають українську мову.

Метою заснування ради була підтримка української шкільної освіти, збереження мови та культурної ідентичності серед української діаспори в Торонто. Щороку проводили численні події, серед яких – День Незалежності та випускний вечір для учнів українських шкіл. Також рада займається створенням навчальних матеріалів, зокрема серії підручників „Розмовляємо українською”. Святкування 60-річчя ради відбулося 19 жовтня в Old Mills Toronto.

Шкільна рада об'єднує мережу українських навчальних закладів, серед яких є чотири цілоденні двомовні школи. Окрім цього, під опікою ради перебувають вісім україномовних суботніх шкіл, де учні можуть здобувати знання з українознавства, відвідувати садочки і навіть отримувати кредити, що зараховуються до старшої школи. Також до її складу належать шість україномовних садочків з різними формами організації: суботні, цілоденні та приватні.

Крім того, рада працює над оновленням єдиних екзаменів з українознавства та продовжує підтримувати предметні групи вчителів, які займаються викладанням історії, літератури та культури.

Укрінформ

Проф. Максим Тарнавський

Науковий семінар...

(Закінчення зі стор. 4)

організації Співки офіцерів України полковник Петро Костюк.

Доцент катедри теорії та практики журналістики Ігор Скленар розповів про книги, які кожен може взяти собі до уваги. Зокрема, "Молодість і покликання отця Романа Шептицького", яку написала його матір Софія.

Серед переліку видань, які викладачі можуть використати у своїй діяльності, І. Скленар виокремив книгу Мирослава Мариновича "Митрополит Андрей Шептицький і принцип "позитивної суми". Також згадав про "Життя в тіні великого Митрополита: брат Йосиф Гродський і його спогади" Романа Скакуна.

М. Лозинський підбив підсумки, зазначивши важливість подальших наукових зустрічей.

МИСТЕЦТВО

Ляльки Марії Андросович

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Майстриня Марія Андросович займається виготовленням ляльок, малює та пише вірші. Народилась вона в мальовничому селі на Вінничині біля річки Снивою, яка впадає в Буг. Береги її кам'янисті, багаті на ґраніт, який наділяв людей силою. Ще з дитинства любила малювати, що передалось їй від батька, який вирізав на дереві квіти, робив рамки для фотографій і розмальовував їх квітами.

В ті часи маленька Марійка в морози грілась на печі і батько давав їй олівці, щоб вона пробувала теж розмальовувати квіточки на папері та дереві.

Своє дитинство вона описала в віршах:

І виросла я в бур'янах

Марія Андросович та її ляльки-мотанки. (Фото: Олександр Костирко)

*в духм'яних травах на полях
корову пасла ще до школи
по тих шляхах збивала ноги
у річці Сниводі купалась
і в світ широкий я збиралась
уже без батьківської опіки*

Доля привела її до Черкас. Після навчання в училищі пішла працювати на фабрику художніх виробів ім. Лесі Українки. З'явилась сім'я, народились діти.

Якось у відпустку з донькою поїха-

ла в Закарпаття. Цей край зачарував їх своєю красою. Саме тут вона почала малювати свої картини з природи олійними фарбами.

(Закінчення на стор. 15)

Виставка Тетяни Сосуліної „Герой серед нас“

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 27 вересня у Центрі надання адміністративних послуг міста Черкаси до Дня захисника України черкаська художниця, член Національної спілки художників України

Тетяна Сосуліна представила персональну виставку „Герой серед нас“. Твори її неодноразово були на всеукраїнських, міжнародних та обласних художніх виставках в музеях.

45 років Т. Сосуліна є викладачем образотворчого мистецтва в Чер-

Тетяна Сосуліна на виставці. (Фото: Олександр Костирко)

каській дитячій художній школі ім. Данила Нарбути.

Родзинкою робіт є вже й сама їхня основа-дерев'яні стінки і кришки з-під боєприпасів. Героями її робіт стали люди, які відзначилися на полі бою своїми військовими здобутками. Це Герої України і звичайні солдати ЗСУ, які героїчно боронять Україну, серед яких і учні Т. Сосуліної

і її колеги-художники. Серед них Герої України Ростислав Лазаренко – льотчик-штурмовик, підполковник, має понад 500 бойових вильотів; Сергій Яременко – полковник, командир зенітників 96-ої зенітно-ракетної бригади; Віталій Онопрієнко – молодший сержант ЗСУ та ряд інших. Такі люди є надія і опора всієї України її захист і гордість!

Твори Тетяни Сосуліної.

Імперія „Roshen“

(Закінчення зі стор. 6)

фабрика, яка до 1929 року була броварнею, а потім переключилася на випуск пряників, печива та інших солодоців, кондитерські фабрики у кількох містах України, в Угорщині та Литві: Кременчуцька кондитерська фабрика, фабрика „Bonbonetti Choco“ в Угорщині, Клайпедська кондитерська фабрика у Литві, Вінницький молочний комбінат „Roshen“, бісквітний комплекс ТОВ „Roshen“ у Борисполі, логістичний центр корпорації „Roshen“ у Яготині.

До складу корпорації також входили Маріупольська кондитерська фабрика „Roshen“ (закрита у 2014 році) та Липецька кондитерська фабрика в Росії (повністю зупинена, а потужності заморожені у 2017 році). Продукція корпорації представлена у 55 країнах світу.

29 липня 2013 року Росія заборонила ввезення до Росії продукції „Roshen“, посилаючись ніби на її погану якість.

1 листопада 2013 року П. Порошенко заявив, що заборона є інструментом тиску на українську державу.

14 березня 2014 року Тверський райсуд Москви наклав арешт на російські рахунки корпорації „Roshen“, де компанія мала 2.8 млрд рублів. Через це компанія заморозила будівництво третьої фабрики у Липецьку. В 2015 році на Липецьку фабрику „Roshen“ накладено арешт. У квітні 2016 року липецька фабрика „Roshen“ заплатила більше 8 млн дол. податків у Російську федерацію. На початок 2017 року Липецька фабрика була законсервована.

У травні 2012 року корпорація „Roshen“ змінила україномовні написи на обгортках частини кондитерських виробів на російські. Цей крок викликав бурхливу критику та про-

тести в соціальних мережах. П. Порошенко на раді директорів корпорації заявив, що „українські товари на українському ринку мають бути українською мовою“.

Головний офіс компанії „Roshen“ знаходиться у Києві. Генеральний директор – В'ячеслав Москалевський, випускник Московського інституту сталі і сплавів за спеціальністю – інженер електронної техніки.

У 2016 році 85 відс. акцій, що належали П. Порошенкові, у 2016 році, коли він зосередився на політичній кар'єрі, отримала в управління компанія родини Ротшильдів NM Rothschild & Sons. У січні 2020 року контрольний пакет акцій перейшов у власність старшого сина П. Порошенка Олексія. Загальна сума доходів П. Порошенка за 2014 рік складала 368.9 млн грн. 2015-го року Forbes Україна оцінювала статок Порошенка у 750 млн дол., ставлячи його на восьме місце у списку найбагатших людей України.

Станом на кінець року його прибутки оцінювали в 970 млн дол. Журнал „НВ“ у жовтні 2019 року, оцінив статки Порошенка у 1.25 млрд дол (зростання на 12 відс. у порівнянні з 2018 роком) та віддав йому шосте місце у рейтингу.

У 2020 році „Forbes Україна“ статки Порошенка оцінив в 1.4 млрд дол.

У квітні 2021 року Порошенко задекларував найбільше готівкових заощаджень за 2020 рік серед усіх парламентарів чинного скликання Верховної Ради, вказавши, що зберігає у готівці 51.2 млн дол. і 423.3 млн грн, що у гривневому еквіваленті сумарно складає (на момент декларування) понад 1.8 млрд грн. Порошенко за 2020 рік задекларував 222 млн грн доходів (з яких 214 млн – дивіденди, 7 млн – проценти за депозитами) та сплатив з них понад 23 млн грн податків і військового збору, а також витратив на благодійність 150 млн грн.

Find us in: Illinois, Michigan, New Jersey, Connecticut, Massachusetts

Дім вашої мрії чекає на вас!

Скористайтесь нашими вигідними умовами та привабливими відсотками! Отримайте позику на нерухомість у нас ЗАРАЗ разом із можливістю **одноразового безкоштовного коригування відсотків** та заощадження коштів у майбутньому!*

Переваги безкоштовного коригування відсотків:

- не потрібна довідка про доходи;
- жодних витрат на закриття;
- не потрібно змінювати період амортизації.

Зателефонуйте, щоб призначити зустріч із нашими спеціалістами за тел.: 888-222-8571 або онлайн: selfreliance.com

*Пропозиція безкоштовного коригування відсоткової ставки дійсна лише для позик на нерухомість, виданих станом на або після 8 лютого 2024 року. Ця пропозиція може завершитися будь-коли. Застосовуються обмеження за типом нерухомості — просимо звертатися до нас для отримання детальної інформації. Щоб скористатися пропозицією, ви не повинні мати заборгованості перед Selfreliance FCU на момент подання запиту. Безкоштовне коригування ставки — це одноразова модифікація без плати для нових позик, що відповідають умовам. За будь-які майбутні модифікації стягуватиметься стандартна плата.

РОЗШИРЬТЕ СВІЙ БІЗНЕС!
БЕРІТЬ ПОЗИКИ НА
КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІВКИ
ТА ПРИЧЕПИ

ВИГІДНІ УМОВИ ДЛЯ ПОЗИК НА АВТО.
А ТАКОЖ РЕФІНАНСУВАННЯ.

ILLINOIS

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090

selfreliance.com

MICHIGAN

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

NEW JERSEY

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

CONNECTICUT

21 Silas Deane Highway, Wethersfield, CT 06109
270 Broad Street, New Britain, CT 06053

MASSACHUSETTS

103 North Elm Street, Westfield, MA 01085

Federally insured by **NCUA**

НОВІ ВИДАННЯ

Книги про незламних борців

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – У світлиці обласної організації Національної спілки письменників України директорка бібліотеки зі Зборова, письменниця Галина Кухаришин презентувала свою книгу „Праведна битва“, яку присвятила братові-воїну Володимиру, що пропав безвісти при виконанні бойового завдання. А раніше

Письменниця Галина Кухаришин.

вийшла друком її книга про події на фронті „Не біймось, а биймось. Щоденник моєї війни“, за яку вона отримала престижну відзнаку у літературному конкурсі Фондації Українського вільного університету в Нью-Йорку.

В новій книзі авторка передає материнський біль втрати на війні українських захисників, душевні переживання, люту ненависть до ворога. Вона не втрачає надії відшукати брата, як серед живих, так і серед загиблих воїнів. Її твори, як щирі молитви віри, допомагають перенести втрату і страждання. Слова письменниці є підтримкою і розрадою для інших українських родин, які розшукують зниклих безвісти на війні синів та чоловіків. Її твори присвячені пам'яті розстріляного воїна Олександра Мацієвського, Почесного громадянина Тернополя і письменника Олександра Осадки, який загинув у бою біля села Краснопілля на Донеччині.

Другий літературний захід відбувся в обласній науковій бібліотеці. Тут зустріч з тернопільцями провів відомий український письменник Василь Шкляр, який презентував свою нову книгу „Заячий костел“. Вона про литовських партизанів та їхню боротьбу за незалежність Литви, проти радянського режиму в середині ХХ ст. Шість років тому литовці запросили письменника у свій край і разом з мером районного муніципалітету, кураторами меморіального музею, свідками та учасниками тих драматичних подій сприяли йому у збиранні документальних матеріалів.

Письменник Василь Шкляр та організаторка зустрічі Наталка Андрушко.

На зустрічі письменник розповів про зворушливе спілкування в Литві із майже столітнім партизаном Йонасом Свілайнісом, який після полону і концтаборів усе своє життя прожив самотником на хуторі. Також неоціненним скарбом виявився для письменника щоденник командира партизанської округи „Дайнава“. Символічна назва книги сягає витоки народних звичаїв литовців, які хочуть перекласти роман своєю мовою та спільно з українцями створити фільм за цим твором.

Книги народилися в Смілі

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 25 жовтня у Центральній міській бібліотеці ім. Олени Журливої відбулася презентація щойно видрукованої книжки „Чарівні пазли“ Віталія Механіка. Це його перший окремий художній твір, хоча пише він з 1984 року. Нікого з видавців у ті роки на його творіння не відгукнувся, і В. Механік покинув цю справу у 1998 році. Знову почав писати 2013 року. І загалом він написав уже 35 великих творів у різних жанрах. Цікаво, що пише лише на папері у перервах між іншими справами в майстерні, на горищі хати, навіть на городі. А вже тоді переносить написане до комп'ютера.

Віталій Механік насправді є Віталієм Корецьким. Він є членом літературного об'єднання „Тясмин“, як і головний редактор газети „Сміла“ Людмила Скороход. Редакція газети „Сміла“ не лише видає газету, а й займається виданням книг. Видано більше 20 книг: від путівників та альбомів до поезії та прози місцевих авторів Олександра Скорохода, Василя Титаренка, Алли Єфремцевої, Тетяни Шугар-Благодарної. Збірник „Сміливі зі Сміли“ тричі перевидавали. У доробку є й пісеньник „Сміла

Віталій Механік зі своєю книжкою. (Фото: Юлія Харченко)

оспівана в легендах і піснях. Видавнича діяльність триває. Нещодавно були надруковані довідник „Сміла: вулиці, площі, бульвари“, путівник „Сміла“. І „Чарівні пазли“ Віталія Механіка.

Подібного твору в доробку смілянських письменників ще не було. Це роман-казка з цікавим сюжетом і барвистою мовою, який знайде свого читача не лише на Черкащині, а й в цілій Україні.

Зустріч із головою спілки письменників України

Учасники творчої зустрічі. (Фото: Марія Порох)

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 17 жовтня у Центральній міській бібліотеці зібралися письменники, художники, члени клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, „Просвіти“, бібліотекарі, учні та викладачі Косівського ліцею ім. І. Пелипейка, представники влади на творчу зустріч із головним редактором „Української літературної газети“ Михайлом Сидоржевським.

Ведучі зустрічі Василь Шкурган – голова Косівського осередку Національної спілки письменників України, Аделя Григору – заслужений працівник освіти України, письменниця представили гостя.

М. Сидоржевський народився 5 травня 1958 року в селі Старий Солотвин Житомирської області. Закінчив Житомирський автошляховий технікум і факультет журналістики Київського університету ім. Тараса Шевченка.

М. Сидоржевський десятиріч

керує Національною спілкою письменників України – однією з найбільших національних творчих спілок, що має сьогодні сучасний, дієвий і популярний часопис „Українська літературна газета“, який особисто редагує голова спілки.

Він автор численних публікацій у різноманітних виданнях на теми культури, політики, літератури, історії.

М. Сидоржевський розповів історію написання книги „Солотвин. 3 глибини минулого до наших днів“, що важлива для нього, бо в ній здійснив свою давню мрію – описати історію свого роду та свого села, звідки простелилася його дорога в світ.

Було багато теплих слів, квітів, добрих побажань та книг від Аделі Григору, Василя Шкургана, Миколи Близнюка, Миколи Сулятицького, Петра Девди, Марійки Лазарович, Марії Пасайлюк, Михайла Павлюка, Анни Генік-Левицької, Ігоря Маковійчука, Василя Гостюка.

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Трамп переміг...

(Закінчення зі стор. 1)

Трампи були швидко оголошені переможцями в штатах, де їхні партії користуються явною підтримкою більшості, тоді як нація зосередилася приблизно на семи вирішальних штатах.

Зрештою, саме перемоги Трампа в Пенсильванії, Джорджії, Північній Кароліні, Вісконсині та Мишигені дали йому перевагу. В двох інших "хитких" штатах – Аризоні та Неваді – Д. Трамп випереджає К. Гарріс.

Успіх республіканців поширився на Конгрес, де партія повернула собі більшість у Сенаті, отримавши щонайменше 52 зі 100 місць. У Палаті представників республіканці з великою ймовірністю зберігають більшість. У 27 (з 50-ти) штатах губернаторами обрано представників Республіканської партії.

Всупереч прогнозам Д. Трампа отримав також загальнонаціональну більшість голосів виборців – 50.9%, тоді як К. Гарріс – 47.6%.

Д. Трамп очолював Білий дім у 2017-2021 роках, але залишив посаду після поразки Байдену на виборах. Д. Трамп і його союзники також почали численні юридичні оскарження після голосування 2020 року, коли судді штату та федеральні судді зрештою відхилили понад 50 позовів. Після відходу з посади Трампа було визнано винним у 34 звинуваченнях, пов'язаних із виплатами порнозріці за мовчання про їхній зв'язок напередодні виборів 2016 року. Винесення вироку в цій справі заплановано на 26 листопада. Трампу також висунули звинувачення у трьох інших справах, у тому числі у двох звинуваченнях у спробі незаконно скасувати результати виборів 2020 року та в іншому звинуваченні в тому, що він привіз сотні секретних документів національної безпеки до свого будинку у Флориді.

Інавгурація Трампа на новий термін запланована на 20 січня 2025 року.

Ключовим напрямком зовнішньої політики в новій адміністрації Трампа будуть відносини між США та Китаєм, включаючи такі теми, як торгівля, Тайвань і дії Китаю в Південнокитайському морі.

Д. Трамп ввів низку податкових мит проти китайського імпорту на тлі торгової війни з Китаєм під час його попередньої адміністрації.

* * *

Президент Володимир Зеленський привітав кандидата в американські президенти від Республіканської партії Д. Трампа з перемогою на

виборах до оголошення офіційних результатів.

"Вітаю Дональда Трампа з вражаючою перемогою на виборах!"

Пригадую нашу чудову зустріч із Президентом Трампом у вересні, коли ми детально обговорили стратегічне партнерство між Україною та США, План перемоги і шляхи припинення російської агресії проти України.

Я ціную прихильність Президента Трампа до підходу "мир через силу" у глобальних справах. Саме цей принцип може реально наблизити справедливий мир в Україні. Сподіваюся, що ми разом втілимо його в життя.

Ми очікуємо на епоху сильних Сполучених Штатів Америки під рішучим керівництвом Президента Трампа. Розраховуємо на подальшу потужну двопартійну підтримку України у Сполучених Штатах.

Ми зацікавлені в розвитку взаємовигідної політичної та економічної співпраці, яка принесе користь обома нашим країнам. Україна як одна з найсильніших військових держав Європи прагне забезпечити довготривалий мир і безпеку в Європі та трансатлантичному співтоваристві за підтримки наших союзників.

З нетерпінням чекаю можливості особисто привітати Президента Трампа та обговорити шляхи зміцнення стратегічного партнерства України зі Сполученими Штатами", – написав В. Зеленський в X (Twitter).

* * *

Колишній президент Джордж Буш привітав обраного президента Трампа з перемогою на виборах 2024 року.

"Я вітаю президента Трампа з обранням 47-м президентом Сполучених Штатів Америки, а також вітаю обраного віце-президента Дж. Д. Венса та їхні родини", – сказав Дж. Буш у заяві.

"Я також дякую президентові Байдену та віце-президентці Гарріс за їхню службу нашій країні", – продовжив він.

"Висока явка на цих виборах є ознакою здоров'я нашої республіки та сили наших демократичних інституцій. Ми з Лаврою вдячні представникам виборчих дільниць, працівникам дільниць і волонтерам, які піклувалися про вільну, чесну, безпечну та безпечну ситуацію на виборах".

"Ми приєднуємося до наших співгромадян у молитві за успіх наших нових лідерів на всіх рівнях влади. Нехай Бог продовжує благословляти нашу велику країну".

У вересні Джордж Буш заявив, що не підтримуватиме жодного з кандидатів.

Голос Америки, NBC News, X (Twitter), Associated Press,

Франкфуртський...

(Закінчення зі стор. 5)

їнського підручника з німецької мови, створеного Світлою Сотниковою та Ганною Гоголевою, який видало харківське видавництво „Ранок“. Цей підручник став одним із найкращих навчальних матеріалів за версією Best European Learning Materials Awards – престижної європейської нагороди в галузі освітніх матеріалів і здобув першу для України нагороду премії BELMA. Таке високе визнання свідчить, що наші підручники відповідають високим стандартам і можуть конкурувати з найкращими зразками навчальної літератури Європи. Загалом у цьому році до шорт-листа увійшли понад 30 навчальних матеріалів з усієї Європи, серед яких ще один український підручник – „Німецька мова“.

Боляче було дивитися на залишки книжок, що згоріли від російського удару по харківській друкарні. Саме цей стенд привертав найбільшу увагу преси та відвідувачів.

Перед ярмарком у ЗМІ та соцмережах жваво дискутували про недопущення Росії. Російське питання порушували й на офіційному відкритті. Головна теза, яку озвучили організатори, в тому, що національного стенду Росії немає і не буде, бо Росія знищує культуру іншої країни. Тут не хочуть бачити представників російського уряду. Вони пояснювали, що

Людмила Островська (зліва) і Катерина Грицай.

Марина Грицай із сином Ріші.

цей ярмарок завжди позиціонував себе перш за все як простір для творення зв'язків між видавцями, які бажають співпрацювати з європейськими колегами. Тому попри заборону колективного стенда, російська література була присутня, бо видавців вони допускають, ретельно контролюючи продукцію на їхніх стендах. Відрадно, що народ там не дуже товпився. Але їхня участь розширює їхній вплив, а податки видавців у російському бюджеті окупанти використовують на придбання зброї чи найманців.

На четвертий день роботи ярмарку невеличкий стенд російського книжкового гіганта „Ексмо“, де наші видавці з плякатами англійською і німецькою мовами висловили свій протест, закрили. Це була невеличка перемога. Головне, що голос України лунає все гучніше, в тому числі і завдяки таким подіям, як Франкфуртський книжковий ярмарок.

АРКА

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

Ляльки Марії...

(Закінчення зі стор. 12)

Якось почула про Черкаський жіночий центр, де відкрила для себе ляльки-мотанки.

Купила книгу „Історія українського костюму“.

Багато зроблених нею мотанок знайшли домівки за кордоном. Проводила свої виставки в Черкасах, брала участь в ярмарках та фестивалях в містах України.

Під час війни почала співпрацювати з благодійним фондом „Heartland

to Breadbasket” зі штату Оклахома, який очолює Мері Дотсон і який надіслає багато різноманітної гуманітарної допомоги для воїнів на передову, в шпиталі, для внутрішньо переміщених осіб і сімей, які потребують підтримки. А ще Мері надіслала певну кількість лялечок Барбі без одягу і запропонувала „одягнути“ їх в український стрій і продати як сувеніри, а кошти передати на користь ЗСУ. Цим і почала займатись Марія Андросович. Тепер її ляльки-можна зустріти на різних заходах в місті та області. Майстрині це подобається, і вона вносить свою долю в перемогу.

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

ПОДОРОЖІ

Повчальна мандрівка на Закарпаття

Олександр Вівчарик

Мандрівка на Закарпаття стала для журналістів України ковтком чистого повітря. Вирушити у подорож вдалося завдяки програмі „MediaДім стало-го розвитку для локальних журналістів”. Для тих, що хочуть працювати з темою сільського господарства, про-дмовольчої безпеки та розвитку фар-мерства. Партнером проекту є IDEM – Міжнародний інститут демократії, масової інформації та культурного обміну, а фінансує його Міністерство закордонних справ Федеративної Республіки Німеччини.

Тож журналісти трохи перепочили від вибухів і виття сирен повітряної тривоги. Відвідування Нижнього Селища в Хустській міській громаді неподалік румунського кордону здивувало не лише місцевим колоритом і досягненнями, а й тим, що з початком бойових дій половина села виїхала за кордон.

Почнімо з місцевої сироварні. Це підприємство створене за підтримки європейської комуни Лонго Май, що є кооперативом, який заснували ще 1973 року в муніципалітеті Ліман у Франції. Єдиний кооператив цієї комуни в Україні існує саме в Нижньому Селищі. З'явився він завдяки корінному парижанину, французу Оресту Дель Солю – фермеру, який заснував у селі господарство „Зелений гай”, що є виробником м'ясних виробів для найкращих ресторанів України. Його органічна фарма входить до асоціації кооперативів „Лонго Май”.

Соки прямого віджиму, які виготовляє в селі австрієць Юрген Крефтнер, виходять під брендом „Лонго Май”. Це унікальний продукт з яблук та овочів. У спеціально обладнаному приміщенні комуни, в якій він теж мешкає, виготовляють яблучний, яблучно-морквяний, яблучно-буряковий, яблучно-селерний сік, а також експериментують над створенням справжнього закарпатського сидру. Місцевим Юрген більше відомий як Юрко Буковинець. Зрештою, його знають і у всій Європі. Бо Юрген має ще одне захоплення – музику. Свого часу він вирішив, що саме на Закарпатті розкриє себе. І розкрив: знайшов тут своє кохання та заснував уже всесвітньовідомий гурт „Hudaki Village Band”.

Комуна допомогла і місцевому мешканцеві, колишньому вчителю математики Петру Пригарі, втілити в життя його амбітний проєкт. Петро 1994 року намислив варити в селі швейцарські сири. Це тоді, коли в Україні все лише валилося і банкрутувало. Задля цього їздив у місцевість Грюєр на навчання. 2002 року його підприємство „Селиська сироварня” запрацювало повноцінно. Сироварня використовує лише молоко дрібних власників. Головною умовою, під яку кооператив „Лонго Май” давав йому кредит, і був прийом сировини лише від селян, які мають 1-2 корови для власних потреб. Невдовзі продукція Пригари стала бажаною на всіх туристичних ярмарках і фестивалях Закарпаття, до села потяглися туристи. А Посольство Швейцарії навіть запросило карпатський продукт на виставку-продаж у Києві. Сьогодні тут виготовляють швайцарські сири кількох видів. Пере-

робляють молоко місцевих корів з чотирьох сіл, у сезон – тонну щодня. Стратегію торгівлі накреслює донька Інна Пригара. А ще вона активна громадська діячка, засновниця проєкту „Традиційна бринза Хустщини” і громадської організації „Закарпатська асоціація місцевого розвитку”. Вступити до асоціації можуть лише справжні вівчарі, а не бізнесмени. Організація змогла організувати низку успішних проєктів з допомоги вимушеним переселенцям.

„Поряд із сироварнею є дегустаційна зала, в якій на початку вторгнення Росії в Україну ми годували близько сотні переселенців щодня. І так тривало до серпня 2023 року. Окрім того, фасували і продукцію від благодійних фондів. Роздавали не лише переселенцям, а й місцевим, хто потребував. Не ділили людей, щоб не було роздору, між своїми і приїжджими. А нині ми започаткували ряд ініціатив, щоб переселенці могли займатися власною справою нарівні з місцевими”, – розповідає Інна.

Зокрема в селі створено сільськогосподарський кооператив. Наразі він допомагає переселенцям увійти у місцеве життя, заробити якісь кошти. У Закарпатті багато одноосібних господарств, а ділянки в селян невеликі, не завжди рівні. Водночас, одному треба зібрати врожай, іншому скосяти траву, третій потребує якоїсь іншої роботи на землі. А не всі мають відповідну техніку, бо то не дешево. От тут на допомогу і приходять кооператив, який з'явився під час війни.

Очолює його Юрій Багара. Свого часу він отримав інвалідність, проте розуміється на сільськогосподарській техніці. Працює з переселенцем Олександром Салашенком. Останній приїхав з Донеччини з родиною. На Донеччині був шахтарем, тому теж розуміється на техніці, яку може не лише використовувати, а й ремонтувати.

„Косимо сіно, тюкуємо, вивозимо і розкидаємо гній на ділянки, оремо. Тут малоземелля, інколи ділянки незручні, але хтось сіє кукурудзу, квасолю, хтось садить картоплю. Земля не гуляє. Ми маємо трактор, навантажувач, іншу техніку. Гроші за виконання робіт беремо по мінімуму, щоб лиш заробити якісь кошти на її ремонт та зарплату”, – каже Юрій Багара.

Анастасія Соколовська з родиною приїхала в село з Оріхова Запорізької області. Спершу родина жила в сусідньому селі. За освітою Анастасія аграрій, вела відповідний блог. Його побачила Інна Пригара, яка саме планувала обладнати теплицю. Запропонувала переселенці зайнятися цією роботою.

„Анастасія тепер учасниця нашої програми з інтеграції в громаду. Її родина отримала в нас житло і можливість працювати. У майбутньому маємо на меті, щоб їхня родина вийшла на самоопитність і змогла себе забезпечувати”, – ділиться Інна.

„Культивуємо в теплиці помідори, прянощі, спеції. Вся продукція у нас екологічна, нічого стороннього не додаємо. Відповідно, те, що вирощуємо, може мати не такий вже і товарний вид. Але воно дуже природне, чисте. Виплекане ми переробляємо. А взимку, щоб не гуляти, вирощуємо печериці”, – розповідає Анастасія.

Петро Пригара і його сири. (Фото: Олександр Вівчарик)

Вона і далі веде блог, який називається „Агрономчики”. У ньому навчає, як випестувати органічну продукцію. І каже, що дуже любить свою роботу.

Шелтер, тобто притулок, у Нижньому Селищі, який для внутрішньо переміщених осіб облаштували міжнародні громадські організації спільно із закарпатськими активістами, вражає. Це продуманий і зручний прихисток. Раніше то була занедбана колгоспна контора – спадок від Радянського союзу. Та частину приміщень місцеві вже приватизували. Їх викупили за кошти донорів. Проєкт назвали „Тимчасовий прихисток „Селиський шелтер”. У конторі зробили ремонт, облаштували пральню, бойлер, туалетні кімнати, кухню. Притулок, розрахований на 32 особи, запрацював з грудня 2022 року. Цей проєкт громадської організації „Закарпатська асоціація місцевого розвитку” здійснили за підтримки благодійної організації „Комітет медичної допомоги у Закарпатті” (Ужгород), Medico International (Франкфурт-на-Майні, Німеччина), Fondation de France (Париж, Франція), European Civic Forum (Форкальк'є, Франція), Declic (Румунія) та Мережі європейських кооперативів „Longo Mai” (Базель, Швейцарія).

„Ми намагаємося селити людей сім'ями, щоб у них був особистий простір. Хоча є і змішані кімнати. Люди можуть жити тут шість місяців. По черзі всі прибирають. Адміністратором тут Оксана, переселенка з Сум”, – розповідає Інна Пригара.

Наразі Оксана чекає сина-студента

з Сум, щоб і він проживав у безпеці. А для родини Анастасії Соколовської обладнують окремий будинок. Наразі там триває ремонт.

Тут здавна живуть спільно українці, румуни, угорці, цигани, словаки. Та поштовх до розвитку дали французи і австрієць. І місцеві підхопили їхні ініціативи, поліпшили своє життя. Наприклад, коли будувалася сироварня, у селі працювала середня та музична школа, були два продуктові магазини, амбулаторія та сільрада. І здавалося, що все добре. Але нині, крім сироварні, є вже пекарня, кондитерський, м'ясопереробний цехи, цех, де ліплять вареники, три фарми. Запрацювала і четверта – равликова. З'явилися і два будівельні магазини. Постав мінізавод бетонних конструкцій.

Створення сироварні дало поштовх і до залучення європейських коштів на розвиток поселення. Тож до всього, у селі провели водогін за кошти європейського гранту, ним користуються і соціальні об'єкти: школа, садок, пекарня тощо. Відкрили першу на Закарпатті крамницю локальних продуктів та кав'ярню-бібліотеку. Це вже дітище Інни Пригари. Зараз сироварня обов'язковий об'єкт в екскурсійному маршруті Закарпаттям. Сюди приїждять по два автобуси на тиждень. Відновили сільський будинок культури, зробили його культурно-просвітницьким центром. Ось так у той час, коли деякі села в Україні занепадають, зробили зі звичайного села – показове і туристичне.

Свято рідної мови

(Закінчення зі стор. 4)

говорили про долю рідного слова в різні історичні часи, особливу важливість мови в житті нації, українську ідентичність, ділились спостереженнями про те, яка кількість українців перейшла на рідну мову під час триваючої російсько-української війни.

Учасники заходу наголосили на тому, що національна ідентичність базується на таких складових, як мова, пісня, культура, історія, віра, без яких нація неможлива. Саме тому віками різноманітні колонізатори переслідували наш народ та його світоціві за рідну мову, саме тому і триває нинішня визвольна війна від посягання московського шовіністичного імперіалізму на саме існування нашої нації.

Колишній посол в Лівані Ігор

Осташ разом з перекладачем з Лівану українських класиків на арабську мову розповіли про титанічну подвижницьку справу геніального науковця мовознавця Агатангела Кримського та презентували музею цілу низку виданих перекладів його праць арабською мовою. І зокрема передали до фондів музею ошатне факсиміле нашої історичної реліквії – Мазепинського Євангелія, яке описав Агатангел Кримський у своїй „Історії нової арабської літератури”. Символічно, що саме в стінах Колегії Павла Галагана – нині Національного музею літератури України, А. Кримський розпочинав свій шлях в науку та літературу.

Ведучий вечора перекладач Микола Ярмолюк також презентував музею свій творчий доробок. Мистецькою окрасою вечора став виступ співачок Світлани Мирводи та Влади Чайки.

ПОСТАТІ

Створив 30 фільмів про УПА

Людмила Островська

ТЕРНОПІЛЬ. – Понад 10-річна дружба єднає просвітян Тернопільщини з просвітянином з Луганщини творцем документальних фільмів циклу „УПА очима східняка“ Євгеном Дзюбою. В актовій залі „Просвіти“ зустріч голови обласного товариства „Просвіта“ Петра Шимківа з Є. Дзюбою відбулася і на свято Покрови. Зараз автор працює над фільмом про Степана Бандеру.

Мені вдалося побувати на перегляді стрічки „Поділля у вогні“. У ньому йдеться про місця боїв вояків УПА з

Петро Шимків, Людмила Островська і Євген Дзюба на фестивалі „Чорна вишиванка“.

енкаведистами, про Тернопільську та Чортківську тюрми, в яких мордували борців за Україну, місця поховань героїв. Автор показав рейд „ворогів народу“ з переповненої Чортківської тюрми до Умані. 187 патріотів не дійшли до місця призначення, а 766 українців розстріляли вже в Умані. Прізвища закарбовані на хрестах і постаментах: Петро Пасічний, Марія Панчак, Олег Беднарський, Степан Клиник, Микола Арсенич, Ганна Гунька, Степан Мельник, Ксенія Городишин...

УПА – це не тільки сторінка з підручника історії, це історія наших сімей, родин, бо це батьки наших батьків відстоювали і наше право гідно жити на цій землі, право на свою державу.

Це один із 30 фільмів, відзнятих у циклі „УПА очима східняка“ – документального проекту Є. Дзюби „Рабів до раю не пускають. УПА очима східняка“. Їх можна переглянути на авторській ютуб-сторінці майстра. Автор-аматор жив у Сватовому Луганської області. Ідея проекту з'явилась у нього в серпні 2014 року, коли на Донбасі йшли запеклі бої. „Коли мене обрали головою обласної „Просвіти“, я поспілкувався з просвітянами, і вони попросили зняти фільм про ОУН і УПА для Луганської, Донецької, Харківської областей, – розповідає ентузіаст. – Дякуючи греко-католицькій церкві і львівській, тернопільській та івано-франківській „Просвіті“ при підтримці облас-

них братств ОУН-УПА, ми зробили фільм. Спочатку – один, другий, десятий і тридцятий. В усіх областях у підпіллі були вояки ОУН-УПА“. На зйомки їздить сам. Відзняте передає людині, яка монтує. „У Сватовому, де я жив до широкомасштабного вторгнення москалів, я принципово показував, що українець, – говорить Дзюба. – Розмовляю тільки українською. Ходжу у вишиванці. Мав десяток, а зараз шість лишилось, бо онукам роздарував. Один із них у морській піхоті служить. Поранений був, слава Богу обійшлося, куля пішла на виліт“.

Є. Дзюба зауважує, що його фільми передусім орієнтовані на сприйняття мешканців східних областей, тобто розповідають про, здавалося б, очевидні та звичні для нас речі в історії УПА та розвінчують стереотипи про повстанців. Він переконаний, що війна, яку мали на сході України, а тепер і на всій території, – це відгомін тієї визвольної війни.

В одному з фільмів Є. Дзюби галичанин розповідає, що західняків вагонами вивозили на Сибір, і багатьох із них врятували хлопці з лісу. У кінокартині цей чоловік стверджує, що „хотів записатися в УПА і теж піти з ними в ліс“, а вояки сказали, щоб ішов додому вчитися, бо ще зарано брати до рук зброю“. Це також розвінчує міф, що до УПА брали 17-річних хлопчаків. За словами Є. Дзюби, УПА в Україні – це численна партизанська армія, що мала трофейне

Петро Шимків і Євген Дзюба.

німецьке і радянське озброєння, амуніцію, дисципліну, військову тактику, службу безпеки ОУН, агентуру, розвідку, контррозвідку і чисельність якої з тисячі в 1942 році зросла до 200 тис. осіб 1944 року.

Є. Дзюба збирає докази діяльності ОУН-УПА не лише в західних, але й центральних та східних областях України, що розвінчує міф нібито вояки ОУН-УПА – це лише представники західного регіону України. В УПА були нагороди. За його словами, „Золотим хрестом бойової заслуги“ 1 класу нагороджений курінний Дмитро Карпенко („Лютий“) з Полтавщини. Під час війни з німцями, вже у званні капітана, він потрапив у полон, втік і вирушив у Карпати воювати за вільну Україну. Очевидці тих подій розповідали Дзюбі, що в загоні

(Закінчення на стор. 19)

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

5.875%*
7/1 Year Adjustable (6.508% APR)

6.250%*
30 Year Fixed (6.343% APR)

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Відскануйте QR для найновішої інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS **914.220.4900** або надішліть нам електронний лист на адресу **memberservice@sumafcu.org**

www.sumafcu.org

Main Office: 125 Corporate Blvd. Yonkers, NY 10701	Spring Valley, NY branch: 16 Twin Ave. Spring Valley, NY 10977	Stamford, CT branch: 39 Clovelly Rd. Stamford, CT 06902	New Haven, CT branch: 555 George St. New Haven, CT 06511	St. Petersburg, FL branch: 8950 9th St. North, Suite 130 St. Petersburg, FL 33702	North Port, FL branch: 5400 S. Biscayne Dr., Suite A North Port, FL 34287
--	--	---	--	---	---

* Rates as of 11/1/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFCU NMLS# 527694

МИСТЕЦТВО

Художник навчає творити красу

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – В обласному художньому музеї відкрили виставку відомого мистця Рустама Давлетова „Килимові сни“, на якій представлено твори живопису та розписані килими. Автор показав творчий доробок протягом своєї десятирічної діяльності – картини з історичною архітектурою міста і розмаїтими краєвидами. А ще на полотнах – величні храми Тернополя, краса багряної осені, затишні куточки зі ставком та лебедями, квітучими алеями, поїздом на окраїні міста. Також художник розмальовує старі килими і створює на них неповторні образи мавки, українки, ліричні мотиви.

Р. Давлетов відкрив творчу студію, де разом з художницею Людмилою Синяковою навчає мистецтву дітей з

Художник Рустам Давлетов біля розмальованого килима „Українка“.

родин біженців, людей з особливими потребами, пенсіонерів, військових та всіх бажаючих. Також він проводить творчі заняття з пораненими воїнами на реабілітації, організовує благодійні заходи на підтримку ЗСУ. Одну з його робіт придбав українець з Бельгії, а виручені 10 тис. грн передали для захисників.

Тернополяни захоплюються його розмальованими стінами будинку з карпатськими горами і казковими вежами. Також художник подарував сотні картин для укріплення у школах і дитячих садочках, щоб під час повітряної тривоги українські діти почувались в спокої. Під час заходу зібрали 3.5 тис. грн для підтримки ЗСУ.

У творчій студії юні художники створюють красу.

Творчий конкурс для школярів

Переможниця конкурсу Альона Здоренко біля свого малюнку.

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 1 жовтня в Україні відзначали День захисників і захисниць, Покрову Пресвятої Богородиці, День українського козацтва, День створення УПА, День ветерана, День молитви за всіх полеглих за свободу і державність України. Голова Смілянської спілки учасників бойових дій Микола Липовий подав ідею проведення історико-мистецького конкурсу для школярів „П'ять

епох – єдина Україна“. У міському Будинку культури і зараз можна бачити на стенді малюнки учнів усіх закладів освіти Сміли й Будинку дитячої та юнацької творчості.

Присутні виконали Гімн України, вшанували хвилиною мовчання загиблих захисників. До учасників з вітальним словом звернулася начальниця управління освіти, молоді та спорту Смілянської міської ради

(Закінчення на стор. 19)

Воїн-різьбяр Сергій Марущак

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У креативному просторі „Пектораль“ Кіровоградського обласного центру народної творчості 21 жовтня представили персональну виставку виробів з дерева „Сила мистецтва“ воїна ЗСУ, майстра різьблення Сергія Марущака.

Його знають у Кропивницькому як майстра художньої фотографії. Десять років тому він захопився різьбленням по дереву і до свого дня народження представив землякам

Сергій Марущак. (Фото: Ігор Філіпенко)

виставку своїх робіт – вироби з різьбленим декором (рослинним та геометричним орнаментами, фігурками птахів, звірів), різьблені картини на деревині на теми української обрядовості, козацтва, патріотичної, релігійної тематики та різнопланові графічні малюнки. Також відвідувачі можуть побачити колекцію дерев'яних ложок. Частину з них воїн виготовив із деревини понівечених осколками і вибухами дерев, що росли поблизу фронту.

Одна з експозицій виставки.

Безмір обіймає душею

Роботи Ганна Ткачик (по годинниковій стрілці, зліва згори): „З глибини душі“, „Божі посланці“, „Берегиня“, „Золотий вік неоліту. Трипілля“. (Фото: Микола Шот)

Микола Шот

ТЕРНОПІЛЬ. – „Я ще з дитинства в'язала свій хрест“, – так назвала персональну виставку знана тернопільська художниця Ганна Ткачик. Експозицію, що складається з 40 живописних і графічних робіт мисткині, можна буде оглядати до 25 лис-

топада в обласному художньому музеї.

ГТкачик прийшла на цей білий світ у голодне та холодне повоєння у селі Покропивна, на Тернопіллі. Пасла зі своїми ровесниками корів. На пасовищі, бувало, в'язали хрестики з

(Закінчення на стор. 19)

Безмір обіймає душею

(Закінчення зі стор. 18)

патичків. Через кілька десятиріч такий символ християнства вона виведе на своїй картині зі ствердним найменням „Я ще малою в'язала свій хрест!“. Він став для неї не лише ознакою терпличости, певних труднощів, клопотів, а й знаменням її малярського таланту.

Разом з Г. Ткачик я оглянув картини, які вона виставила в художньому музеї. За кожним з полотен стоять якісь життєві історії, спогади, прагнення. Одна з її робіт має назву „Безмір обіймає душею“. Це, як на мене, точна ознака також творчости самої мисткині. Назви представлених на виставці картин мовлять самі за себе – „Божі посланці“, „Золотий вік неоліту. Трипілля“, „Сива давнина“, „Свідки історії“, „Берегиня“, „Кам'яна Могила“.

Російський загарбник нині знову прийшов на її рідну землю зі страшною війною. Зізнається, що не може малювати ту кляту війну, „хіба дзвони, тривожність, біль“. Але, здається, помах крил чорного ангела, що вістить велику біду, відчула ще за кілька років. Принаймні, якщо взяти до уваги картину „Чорний ангел“.

Автопортретів Г. Ткачик не творила, хоча до картини „З глибини душі“ варто придивитися. Авторка каже, що з цього полотна зримо постають її очі й образ бабусі, яка завжди для маленької внучки Ганнусі із соломи та старих панчіх виготовляла ляльки.

Художній дар Ганни ще в її дитинстві зауважила мама, яка завжди казала батькові, що донька мусить малювати. І вона стала студенткою Львівського училища прикладного мистецтва ім. Івана Труша, опісля вступила до Інституту прикладного та декоративного мистецтва. Майже

Художниця Ганна Ткачик у виставковій залі. (Фото: Микола Шот)

півстоліття тому приїхала до Тернополя. Тут зайнялася не лише художньою, а й педагогічною працею. Понад 30 років викладала рисунк,

живопис і композицію в теперішньому кооперативному фаховому коледжі.

Першу персональну виставку Г. Ткачик провела у 40 років, й ця експозиція складалася лише з графічних робіт. Це вже потім кожних п'ять років вона готувала таку виставку та представляла також власний живопис. Цьогоріч теж вирішила показати широкому загалу 13 творів книжкової графіки. Принагідно зазначити, що художниця проілюструвала понад 30 книг і, що цікаво, безкоштовно. Таку доброчинність називає „своєю стежечкою до Бога“. Щойно завершила ілюструвати книгу поезій знаного поета, барда св. п. Олександра Смика.

Ганна – дружина народного художника України Богдана Ткачика. Він перший критик її творів. Зізнається, що на творчості своєї коханої також багато вчиться. Водночас переконаний, що вона насправді художниця європейського масштабу.

Творчий конкурс...

(Закінчення зі стор. 18)

Тетяна Трушкова і ветеран російсько-української війни М. Липовий. Для присутніх також заспівав відомий уже і поза межами Сміли виконавець, п'ятикласник Олексій Кашніков. Подяками та солодкими подарунками від спонсора – кондитерської фабрики „Меркурій“ нагородили всіх учасників конкурсу. А переможцям додали ще й премії.

Перше місце виборола і сертифікат на 1,000 грн отримала Альона Здоренко з міського ліцею. На другому місці Богдана Бульбак, третє за Софією Артеменко. Вони теж отримали грошові сертифікати – відповідно на 700 і 500 грн.

Тетяна Трушкова і Микола Липовий. (Фото: Олександр Вівчарик)

М. Липовий підкреслив, що метою змагання було виховання в юних смілян патріотизму. Тож учасникам поставили завдання – розкрити боротьбу українського народу за національне визволення, історію його збройних формувань у різні часи, їхній героїзм, зокрема і нинішніх воїнів ЗСУ, які стали на захист України від російської агресії. Слід було зобразити конкретних історичних осіб, прапори, під якими боролися наші оборонці в різні періоди. Крім того, від учасників вимагалось викласти інформацію про тих людей, яких вони зобразили на малюнках.

Більшість учасників із поставленою задачею впоралися, конкурс їм сподобався. Тому віриться, що такий потрібний і цікавий захід стане в місті щорічним.

Створив 30 фільмів...

(Закінчення зі стор. 17)

були мотивовані, фізично сильні та добре озброєні бійці. Таким же „Золотим хрестом“ нагороджений інший борець УПА Павло Ющенко з Сумщини, який працював у СБ УПА в Закерзонні.

Дослідницькі маршрути Є. Дзюби пролягають на Буковину, Закарпаття, Житомир, Харків, Київ, Вінницю і Луганську з Донецькою області, бо й там діяло підпілля ОУН.

За патріотизм і жертвність в ім'я України Патріярх Філарет нагородив Є. Дзюбу орденом святого Рівно-

апостольного князя Володимира Великого III ступеня. Удостоєний він також однієї з найвищих нагород Міжнародної асоціації козацтва – ордена „Покрови Пресвятої Богородиці українського козацтва“, нагороджений медалею „Просвіти“ – „Будівничий України“. До цих та інших відзнак патріот з Луганщини ставить спокійно. Його серце і душу тішить те, що він уже зробив, бо робота щільно сплянована 77-річним патріотом.

Переді мною немолодий, енергійний і жвавий чоловік, якому без особливих посад, державних нагород, погонів, звань чи будь-яких інших регалій уже відведено місце у списку достойників України.

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 13 жовтня 2024 р.
відійшов з цього світу

Голова Філадельфійського осередку НТШ-А,
Член редколегії „Енциклопедії Української Діаспори“,
Член НТШ-А

св. п.
д-р Володимир Базарко

народжений 14 червня 1940 року
в селі Миців, Сокальського повіту, Галичина,
правник, математик, інженер, меценат,
пластовий та громадський діяч.

Навчався:
Інститут Пратта (1962), бакалавр
Університет Джона Керолла (1966), магістр
Правничої школи Маршалла
Клівлендського Стейтського університету (1970), доктор права

Працював:
Національний астронавтський центр (NASA);
Співвласник правничої фірми «Bazarko, Futey & Oryshkewych»;
Голова Ради директорів Century Bank.

Належав:
Співзасновник Українсько-Американської Асоціації Юристів;
Голова Головної Пластової ради (2013-2019);
Член Управи Релігійного товариства св. Софії;
Член дорадчої Ради Гарріманського Інституту при Колумбійському університеті.

Заснував:
Фонд при Менор Коледж
Фонд при Колумбійському університеті

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці

UNION FUNERAL HOME

LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager
AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union
САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Обслуговуємо членів кредитівки та українську громаду з 1951!

Скористайтесь з наших Сертифікатів

**Також доступні інші
терміни!**

4.08% APY*

5 Year Certificate

3.87% APY*

3 Year Certificate

3.82% APY*

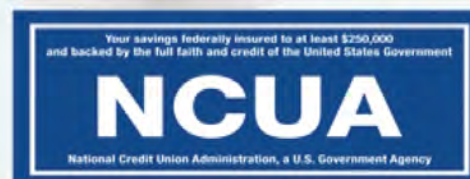
2 Year Certificate

4.86% APY*

1 Year Certificate

*APY - Відсотки у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь-який час та діє з 10/4/2024 року.

Телефонуйте:

Головний офіс:
Tel:(212) 473-7310

Асторія:
Tel:(718) 626-0506

Кергонксон:
Tel:(845) 626-2938

Лінденгирст:
Tel:(631) 867-5990

Юніондейл:
Tel:(516) 565-2393

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org